

Utrinki

4 RAZVOJNE PRILOŽNOSTI ZASAVJA

Uspešni pri pridobivanju sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj.

UVODNIK

Znana Slovenka je ob obisku v naših krajih rekla, da se ne bi hotela roditi, če bi jo kdo to prej vprašal. A če se že rodimo na tem svetu in na njem živimo, ne glede na to, ali nam je to po godu ali ne, nam tudi nič pomaga, če nam bližnji dopovedujejo, da se pač ni vredno »sekirati«. Pa se res ni vredno »sekirati«? Naj kar živimo z danes na jutri in potrošimo, še tisto, kar je morda namenjeno našim otrokom?

Ta črna zasavska dolina se nikakor ne more rešiti svoje temačnosti – tako v preteklosti kot tudi še danes zaradi rudarjenja in premoga, ki ga iz zemlje rudarji izkopljejo na plano in ga potem pokurimo v termoelektrarni, da iz njega iztisnemo luč.

In najstarejša termoelektrarna v Sloveniji danes ni mar nikomur. Energetske preteklosti se ne smemo sramovati, ampak jo moramo ohraniti za naslednje generacije. Brez energije ni življenja. Električna energija nam olajša življenje in njena uporaba še narašča. Če boste brali to glasilo, boste prebrali tudi o polnilnici električnih avtomobilov na Izlakah.

Brez energetike tudi Zasavja ne bo oziroma ne bo za nobeno pravo rabo, ker se čudeži hudo redko dogajajo. Če so snovalci energetske politike še pri pisanju resolucije v letu 2004 lokaciji, ki je opremljena z energetske infrastrukturo, namenili razvojno perspektivo, se danes njen pomen utaplja v CO₂-kvotah.

In če se vsa proizvodnja električne energije koncentrira na eni lokaciji, načela neodvisnosti in neranljivosti energetskega sistema niso več tako trdna. Vsaka havarija ima lahko mnogo večje posledice, kot če je ta smiselno razdeljena po energetskih lokacijah. In če je brezogljiva tehnologija v povojih, bi veljalo kakšno plenico priskrbeti tudi v Trbovljah in ohraniti energetski objekt ter narediti stopnico do nove čiste ali vsaj čistejše proizvodnje elektrike. Blok 4 bi z investicijo v kotel lahko proizvajal električno energijo do postavitve novega tehnološko modernega proizvodnega bloka. In zakaj ne bi realizirali investicije v plinsko parno elektrarno, za katero je Slovenija že pred leti izdala energetske dovoljenje? Že sama postavitve energetske lokacije v Trbovljah je za stabilnost sistema in napetosti v omrežju zelo pomembna. In Sava še vedno teče mimo naše elektrarne ter hladi obstoječe in načrtovane kotle, ki bi jih bilo sicer potrebno hladiti s hladilnimi stolpi. In priprave na izgradnjo hidroelektrarn na srednji Savi potekajo brez vpliva Zasavja. Družbo, ki bo vodila izgradnjo teh elektrarn, bi bili zagotovo sposobni ustanoviti in zagotoviti njeno delovanje v Trbovljah.

Energetska prihodnost je naša odgovornost. Odgovornost vseh, ki delamo v TET, lokalnih skupnosti, lastnika, države. Pravočasno ukrepanje, ki se mu izteka rok, pa nas lahko obvaruje pred zaprtjem.

In, in, in ... Če bi prevladali zdrav razum, poštenje in pravica, opisani projekti v Zasavju ne bi smeli biti nemogoči. Pred desetimi leti se ni zdelo mogoče niti pomisliti, da bi lahko energetiko v Zasavju ukinili. Danes pa se človek resno boji takšne usode. Kot da Slovenija ni enaka država vsem državljanom in vsem regijam. In na koncu pomisliš: »Zemlja ustavi se, da izstopimo. Ne, ne, vrtil se naprej in pusti nas v svojih nedrjih.«

Bojana PIRKOVIČ ZAJC

IZ VSEBINE

06

PLANSKA KONFERENCA

Ambiciozno zastavljeni cilji skupine HSE.

07

NAČRTI ZA LETO 2011

Nižja proizvodnja zaradi visoke stroškovne cene.

09

EKOLOGIJA NI POCENI

TET obratuje skladno z okoljsko zakonodajo.

Utrinki so glasilo termoelektrarne Trbovlje, Ob železnici 27, 1420 Trbovlje, telefon (03)565-12-00, faks (03)565-12-32, e-mail: glasilo@tet.si, <http://www.tet.si>, ki ga izdaja uredniški odbor: glavna urednica Bojana Pirkovič Zajc, odgovorna urednica mag. Mojca Turnšek, tehnični urednik Matjaž Paušer, člana uredniškega odbora: Nataša Lipovšek, Vlado Štendler, sodeloval Borut Marolt. Priprava in izvedba: Comprojekt d.o.o. Prispevkov in slikovnega gradiva ne vračamo. Naklada: 600 izvodov.

ENERGETSKA LOKACIJA

mag. Marko Agrež

Kar nekaj uvodnikov v naše interno glasilo sem pričel z mislijo na pripravo novega Nacionalnega energetskega programa (NEP). Vsi mu dajemo veliko težo pri ohranjanju energetske lokacije v Zasavju in ohranjanju proizvodnje v TET. Velikokrat sem tudi že pisal o naših bodočih razvojnih programih o obnovi kotla bloka 4, izgradnji plinsko-parne elektrarne, o zavzemanju za ustanovitev družbe v Zasavju, ki bi po vzoru spodnje Save, upravljala izgradnjo verige hidroelektrarn na srednji Savi. Uresničljivost teh razvojnih projektov smo seveda povezovali z uvrstitvijo v NEP. Danes vemo, da v zadnji različici NEP-a takšnega celovitega razvojnega zasavskega energetskega paketa in v takšni obliki kot smo jo predlagali, ne najdemo. Ne najdemo pa tudi jasnega odgovora na vprašanje, ali je ta različica, ki je sedaj v javni razpravi, dejansko že tudi dokončna oblika NEP-a. In v času, ko čakamo na ta dokončen odgovor, v TET izvajamo vrsto aktivnosti, ki vse vodijo v ohranjanje naše energetske lokacije in bodočega delovanja. Poleg konkretnih projektov imajo te aktivnosti tudi pomembno vlogo pri vzpostavljanju dodatnih argumentov, da so naši razvojni načrti ekonomsko in okoljsko upravičeni.

Izgradnja plinsko-parno elektrarne je zagotovo eden izmed projektov, ki je najbližje realizaciji. Počasi se zaključuje postopek priprave državnega prostorskega načrta in vedno bolj jasni so tudi interesi ELES-a, da bi naša plinska elektrarna predstavljala vir za sistemsko rezervo. Z vidika izgradnje novega kotla bloka 4 je prav tako pomembna informacija, da smo v okviru GZS, Območne zbornice Zasavje, ustanovili poseben odbor, ki bo aktivno pristopil k reševanju problematike onesnaževanja zraka s prašnimi delci v Zasavju. Gre za tako imenovane PM 10 prašne delce, ki nastajajo zaradi prometa, industrije in individualnih kurišč. Že sedaj vemo, da so, poleg prometa, ključni vir onesnaževanja s prašnimi delci individualna kurišča in ne industrija. V Zasavju in v TET se zavedamo

pomena, ki bi ga imelo daljinsko ogrevanje za izboljšanje kakovosti zraka v Zasavju, zato je sestavni del projekta obnove kotla bloka 4 tudi sprememba energenta, saj bi premogu dodajali biomaso, odvečno toploto, ki nastaja pri proizvodnji električne energije pa bi izkoristili za daljinsko ogrevanje Zasavja. Na tem mestu je zato več kot umestno vprašanje ali snovalci novega NEP-a res ne zmorejo videti prednosti uresničitve tega razvojnega projekta TET, tako glede ekonomičnosti proizvodnje električne energije, izboljšanja kakovosti zraka v Zasavju in navsezadnje tudi glede socialne varnosti prebivalcev in prebivalcev Zasavja.

Naj se ob koncu dotaknem še enega pomembnega projekta TET, ki je članica konzorcija razvojnega centra Novi materiali. Ta je uspešno kandidiral za sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj ter pridobil od Ministrstva za gospodarstvo 10 milijonov EUR nepovratnih sredstev. V konzorcij Novi materiali se je TET vključila s projektom novi materiali in nova energija, ki nastane v procesu pridobivanja električne energije. Raziskovalni projekti na področju pridobivanja novih materialov iz stranskih produktov, ki nastanejo pri proizvodnji električne energije, ter projekti na področju pretvorbe odpadnih oblik energije v električno energijo so sestavni del razvojnih projektov TET, ki so bili načrtovani za obdobje po letu 2010 in zaradi pozitivnih okoljskih in ekonomskih učinkov vključeni v poslovni plan za leto 2011.

Očitno je, da zmoremo in znamo tudi s posameznimi projekti pokazati, da ta trenutek ohranjanje in razvoj Zasavja kot energetske lokacije ni zgolj vprašanje NEP-a. Je predvsem vprašanje vseh tistih korakov in posameznih projektov, ki so pokazatelji ekonomske, okoljske in socialne utemeljenosti naših razvojnih načrtov, ki bi jih dober NEP moral vsebovati.

RAZVOJNE PRILOŽNOSTI ZASAVJA

Bojana PIRKOVIČ ZAJC

Tomaž Berginc je univerzitetni diplomirani inženir strojništva, magistriral pa je na School of Business and Economics na Univerzi v Kansasu (ZDA) in na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Leta 1998 se je zaposlil v Telekomu Slovenije, kamor je prišel iz celjske Kovinotehne. Najprej je bil direktor takrat največje Telekomove poslovne enote v Ljubljani, zadnji dve leti pa je bil izvršni direktor za ekonomiko in finance oziroma v zadnjem obdobju izvršni direktor poslovnega področja Podpora. Med letoma 2004 in 2006 je vodil največjega ponudnika internetnih storitev podjetje Siol d.o.o. Od leta 2007 je predsednik uprave enega najuspešnejših slovenskih podjetij ETI Elektroelement d.d. iz Izlake.

Podiplomski študij ste opravljali tudi v ZDA, precej let ste službovali v Celju in v Ljubljani in sedaj ste v Zasavju. Kako vidite Zasavje glede na vašo mednarodno vpetost in urbano preteklost?

Zasavje je regija, v kateri še vedno poteka prestrukturiranje gospodarstva in družbenega okolja, sploh po zaključku masovnega rudarjenja v bližnji preteklosti. Pogosto primerjam razmere v Zasavju s tistimi v Idriji in na Cerkljanskem. Glede na izreden razvoj Kolektorja, Hidrie in Cerkljanske ETE se ne morem znebiti občutka, da so bili pri preobrazbi uspešnejši kot mi. Potencial Zasavja pa je brez dvoma še velik in bližino Ljubljane ne smemo vedno jemati le kot pomanjkljivost, ampak tudi kot priložnost. V vsakem okolju je potrebno najti pravo razmerje med velikimi in malimi gospodarskimi subjekti.

Vaša družba ETI Elektroelement d.d. je mednarodni koncern in s svojimi hčerinskimi družbami ter povezanimi podjetji prodira predvsem na tuja tržišča. Je sedež podjetja na Izlakah prednost ali slabost?

**MAG. MBA, DIPL. ING. STROJNIŠTVA TOMAŽ BERGINC,
PRESEDNIK UPRAVE ETI ELEKTROELEMENT D.D.**

Sedež podjetja na Izlakah je brez dvoma prednost. V dokaj tradicionalni, a še vedno sodobni gospodarski panogi so zelo pomembni kadri in tradicija. In to imamo. Ta potencial izkoriščamo za širitev poslovanja, ne samo prodaje na tuje trge,

temveč tudi na proizvodnjo v drugih državah. Danes imamo že približno tretjino naših sodelavcev koncerna ETI zaposlenih izven Slovenije. To je prava vpetost v mednarodno okolje in je nujna za dolgoročno preživetje. V Sloveniji pa se

bomo trudili predvsem za rast števila delovnih mest z višjo dodano vrednostjo na zaposlenega.

Zavezali ste se, da se bo ETI v prihodnosti usmerjal v razvojno naravnano družbo in iz produktnega v storitveno naravnani poslovni model. Koliko tega razvoja temelji na domačem oziroma na zasavskem znanju in razvoju?

Popolnoma ves razvoj temelji na domačem znanju, od katerega je velika večina zasavskega, nekaj pa tudi kamniškega. V zadnjih letih nam dozoreva mlada strokovna ekipa razvojniki na področju elektrotehnike in tehnične keramike, ki ob pomoči izkušenejših kolegov tekmuje s svetovno konkurenco. Lani smo v Sloveniji prijavi sedem novih patentov in zasedli drugo mesto med vsemi proizvodnimi podjetji, takoj za novomeško Krko. Premajhni smo, da bi se borili na vseh frontah. Priložnosti iščemo v tržnih nišah, ki se na trgu neprestano pojavljajo. Samo poiskati jih je treba in izkoristiti. Trenutno je najaktualnejša tema za nas pridelava električne energije iz obnovljivih virov in zaščita takšnih energetskih objektov. V strateškem načrtu za naslednje petletno obdobje, ki smo ga pravkar sprejeli, smo zapisali, da želimo biti vodilni proizvajalec elementov za zaščito sončnih in vetrnih elektrarn.

V letošnjem letu ste bili zelo uspešni pri pridobivanju sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki so namenjena razvojnim centrom slovenskega gospodarstva. Tako ste vodilni partner v razvojnem centru Novi materiali v Zasavju. Kdo so še ostali člani konzorcija in katere so njegove ključne razvojne vsebine?

Ostali člani konzorcija so še TKI Hrastnik, Steklarna Hrastnik, Termoelektrarna Trbovlje, AMTEC PRO, RTCZ d.o.o., RCR d.o.o., GZS OZ Zasavje, ISKRA MIS d.d. Kranj, Iskra ZAŠČITE d.o.o. Ljubljana, VARSİ d.o.o. Ljubljana in ZAVOD TC SEMTO Ljubljana. Ključni cilj in namen ustanovitve Razvojnega centra Novi Materiali je spodbujanje razvojno-raziskovalne

dejavnosti na področju novih materialov, predvsem nekovinskih, keramičnih in nanomaterialov, ki bodo podlaga za nadaljnji razvoj končnih izdelkov iz teh materialov. Na ta način se bo v širšem smislu okrepila tudi razvojna dejavnost na področju materialov za elektrotehniko, kemijo, steklarstvo, ekologijo, premaze, čistila, gradbeništvo, pa še kakšno področje industrije se bo našlo.

Kako vidite vlogo razvojnega centra Novi materiali pri siceršnjem strateškem gospodarskem razvoju Zasavja?

Ustanovitev razvojnega centra bo spodbudila pospeševanje razvoja gospodarstva na območju občin Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi ter povezovanje podjetnikov in podjetij z območnimi

Pogosto primerjam razmere v Zasavju s tistimi v Idriji in na Cerkljanskem. Glede na izreden razvoj Kolektorja, Hidrie in Cerkljanske ETE se ne morem znebiti občutka, da so bili pri preobrazbi uspešnejši kot mi.

zbornicami, občinami, državnimi in drugimi institucijami, ki vplivajo na gospodarski razvoj. Cilji podjetja so tudi povezovanje zasavskih regijskih razvojnih potencialov s potenciali v drugih slovenskih regijah in v naslednji fazi z evropskim prostorom. Predvsem pa je potrebno v vseh gospodarskih subjektih razširiti miselnost, da samo nova znanja in nov razvoj lahko prinesejo proizvode z višjo dodano vrednostjo.

V zadnjih dveh letih lahko sledimo naporom zasavske regije za ohranitev energetike v Zasavju, ki temelji predvsem na razvojnih programih Termoelektrarne Trbovlje, kot so obnova kotla 4 in prehod na mešanico goriva lesna biomasa in premog in izgradnja plinsko-parne

elektrarne z možnostjo izgradnje daljinskega ogrevanja Zasavja. Zaenkrat ne lastnik Termoelektrarne Trbovlje ne država nista izkazovala pripravljenosti, da podpreta tovrstna prizadevanja TET. Kje vi vidite vzroke za neuspešnost tovrstnih prizadevanj glede na trenutno situacijo in kakšne korake bi svetovali, da bi se prizadevanja Zasavcev uresničila? Seveda, če tudi vi vidite energetiko kot razvojni steber Zasavja.

Mislím, da se noben pameten gospodar ne bi odrekel vpeljani lokaciji elektroenergetskega objekta. Vedno se da najti pravo vsebino in s tem povezano ekonomiko. Sam sicer nisem strokovnjak na energetskem področju, vendar pa se mi zdijo razvojni programi TET dobri in realni. S prizadevanji za uresničitev teh projektov je treba nadaljevati. Potrebno je združiti vse možnosti v regiji, kot smo jih združili v RC Novi materiali, in verjamem, da bomo uspešni. Trenutna neodzivnost države je predvsem posledica merjenja moči različnih energetskih lobijev, ki iščejo kratkoročne učinke, manj pa strateške rešitve.

Gospod Berginc, pred upravno stavbo podjetja ETI je postavljena polnilna postaja za električna vozila. Opazovalcu se zdi nenavadna ...

Vedno moramo gledati naprej. Skupaj s podiplomskimi študenti poslovne šole IEDC Bled smo izvedli študijo o razvoju električnih avtomobilov v Evropi in svetu do leta 2020. Ocenjujemo, da je na tem področju priložnost tudi za nas. Na eni strani na področju polnilnih postaj in na drugi strani na področju varovalk za električna vozila. Tudi najnovejše Pipistrelovo jadralno letalo z elektromotorjem ima vgrajene naše varovalke ...

PLANSKA KONFERENCA

mag. Mojca TURNŠEK

V petek, 21. 1. 2011, je potekala planska konferenca skupine HSE. Konferenca je bila sestavljena iz dveh delov. Dopoldanski del konference je bil namenjen seznanitvi s ključnimi politikami v skupini HSE, drugi del pa podrobnejši seznanitvi s poudarki na poslovnih načrtih za leto 2011 po posameznih družbah skupine HSE. Na konferenco so bili vabljeni vsi direktorji odvisnih družb ter člani NS HSE, predstavitev v prvem delu konference pa so pripravili zaposleni na vodilnih položajih v HSE. Vodenje konference je bilo v rokah g. Boruta Meha, ki je v uvodnem govoru pojasnil potek in namen konference. Poudaril je, da je izdelava poslovnih načrtov v skupini HSE z vidika velikosti skupine izjemnega pomena za slovensko energetiko in obenem odraža dejstvo, da se v tem trenutku nahajamo v intenzivnem investicijskem ciklusu. Motivacija za skupno delovanje, ki predstavlja pravo moč skupine, je bilo vodilo vseh predstavitev v prvem delu konference.

Rezultati 2010 so izredno dobri. Vendar časa za hvalospeve in slavlja ni, saj se je treba dobro pripraviti na leto 2013.

Udeleženci konference

Skozi celovit pogled na poslovno politiko in upravljanje skupine HSE je udeležence popeljal gen. dir. HSE, mag. Matjaž Janežič. Leto 2011 je ključno leto za skupino HSE. V tem letu se bodo namreč morale biti sprejeti odločitve, ki bodo na dolgi rok vplivale na delovanje skupine. Pri tem je izpostavil, da je ključnega pomena obvladovanje tveganj. Prvi korak je seveda prepoznavanje tveganj. Temu sledi podrobna analiza, saj je le s pravočasno analizo možno dobro in uspešno obvladovanje vseh nastalih situacij, kar pomeni takojšnje ukrepanje. Za to pa seveda potrebujemo prave informacije, ki jih je treba izluščiti iz kopice podatkov, s katerimi se vsakodnevno srečujemo. Dejstvo pa ostaja, da se bo v prihajajočih letih bilanca stanja HSE spreminjala. Zato bo bolj kot kdaj koli poprej potrebno enovito komuniciranje z javnostjo. Prav tako bo potrebno pretehtati potencial kadrov ter združevati znanje znotraj skupine.

V nadaljevanju so dr. Tomaž Štokelj, mag. Janez Keržan, mag. Djordje Žebeljan, Irena Šlemic, Romana Meglen, Stane Tepej, dr. Vladimir Malenkovič, mag. Simon Tot in Irena Stare predstavili ključne politike v skupini HSE. Izpostavljenih je bilo ogromno pomembnih nalog, ki neposredno ali posredno vplivajo na uspešnost HSE. Tako je bil predstavljen pomemben segment upravljanja s človeškimi viri, ki je: PRIDOBIVANJE, RAZVIJANJE, SPODBUJANJE in ZADRŽANJE zaposlenih, ki ŽELIJO, ZNAJO in ZMOREJO uspešno OBLADOVATI poslovno okolje in DOSEGATI cilje skupine HSE.

Del časa na konferenci je bil namenjen tudi kontrolingu, ki je instrument vodenja z nalogami načrtovanja, zbiranja podatkov, koordiniranja, obveščanja, poročanja, usmerjanja in kontroliranja pri strateškem ter operativnem načrtovanju. Kontroling je torej podpora vodstvu pri spremljanju in uresničevanju strateških ter operativnih ciljev skupine HSE, ki vodstvu zagotavlja potrebne informacije o dejanskem poslovanju in primerjavah z zastavljenimi strateškimi in operativnimi cilji ter načrtom.

V drugem delu konference so direktorji odvisnih družb predstavljali poslovne načrte za leto 2011 za svoje družbe, načrtovane cilje, aktivnosti in odgovarjali na zastavljena vprašanja.

Zaključna beseda gen. dir. HSE, mag. Matjaža Janežiča je bila namenjena povzetkom planske konference ter poudarkom na koordinaciji znotraj skupine HSE. Ambiciozno zastavljenih ciljev v skupini je veliko, zato je pomembno dobro načrtovanje, največ časa pa je potrebno nameniti analiziranju vseh tveganj vnaprej, da bo realizacija zastavljenih ciljev uspešna.

NAČRTI ZA LETO 2011

Nataša LIPOVŠEK

NE GLEDE NA TO, DA BO LETOŠNJI POSLOVNI NAČRT TET OBRAVNAVAN NA NADZORNEM SVETU DOBER MESEC DNI PREJ, KOT NAM JE TO USPELO V PRETEKLEM LETU, MORAM NAJPREJ POVEDATI, DA SMO LETOŠNJI NAČRT SESTAVILI S PRECEJ VEČ TEŽAVAMI KOT LANSKOLETNI.

Glavni vzrok za to je dejstvo, da je bila zaradi naše visoke stroškovne cene želja HSE, da načrtujemo čim nižjo proizvodnjo, kljub temu da v letošnjem letu ne načrtujemo nobenega omembe vrednega remonta. Po več kot petih usklajevanjih smo na koncu dogovorili naslednje glavne predpostavke, na katerih sloni načrt poslovanja za leto 2011:

- proizvodnjo električne energije v višini 540 GWh,
- prispevek za pokrivanje upravičenih stroškov prejmemo za 380 GWh proizvodnje,
- nakup premoga RTH v količini 420.000 ton oz. 4.914.000 GJ,
- nakup velenjskega lignita v količini 34.000 ton oz. 360.000 GJ,
- češki premog porabljamo samo iz zaloge,
- investicijska vlaganja v višini 2,67 mio EUR,

- stroški vzdrževanja bodo znašali 4,5 mio EUR,
- število zaposlenih ob koncu leta bo 210,
- izid poslovanja konec leta bo pozitivna ničla, kar lahko glede na to, kako je kazalo na začetku, štejeemo za uspeh.

Zakaj tako mislim? Za to da lahko načrtujemo vsaj minimalno pozitiven rezultat poslovanja v letu 2011, smo se morali s HSE pogajati za prodajno ceno na mnogih sestankih, ravno tako pa smo se na drugi strani pogajali z RTH za nabavno ceno njihovega premoga. Prihodki od prodaje električne energije HSE predstavljajo kar dobrih 80 odstotkov vseh naših prihodkov, zato je vpliv prodajne cene na naš rezultat zelo velik. Strošek premoga RTH pa v celotnih stroških za leto 2011 predstavlja dobrih 31 odstotkov in je največji posamezni strošek. Ko je bilo to dvoje dogovorjeno, smo morali za doseg pozitivnega rezultata narediti še racionalizacije pri načrtovanih drugih stroških v skupnem znesku približno 460.000 EUR. Kako je videti načrtovani poslovni izid za leto 2011 v primerjavi z ocenjenim za leto 2010, prikazujem v tabeli spodaj. O tem, zakaj so nekatere številke realizirane za leto 2010 nenavadno visoke (to je še vedno ocena rezultata) pa več v naslednji številki Utrinkov, ko bomo že lahko poročali o revidiranih rezultatih za leto 2010. Tu mislim predvsem na druge poslovne prihodke in odhodke ter vpliv odloženih

	PLAN 2011	REAL 2010	IND PL/RE
Čisti prihodki od prodaje	44.526.000	43.690.460	101,9
- iz razmerij do družb v skupini	36.315.000	35.769.057	101,5
- iz razmerij do drugih	8.211.000	7.921.403	103,7
Drugi poslovni prihodki	720.000	2.697.942	26,7
Kosmati donos iz poslovanja	45.246.000	46.388.402	97,5
Stroški energenta	19.136.998	18.536.194	103,2
Stroški ostalega materiala	3.276.590	2.923.194	112,1
Stroški storitev	5.056.850	5.589.393	90,5
Stroški dela	8.506.381	8.540.419	99,6
Amortizacija	6.505.000	6.226.110	104,5
Odpisi vrednosti	0	1.907	0,0
Drugi poslovni odhodki	2.314.300	4.576.485	50,6
Skupaj odhodki iz poslovanja	44.796.119	46.393.702	96,6
Izid iz poslovanja	449.881	-5.300	-8.488,5
Finančni prihodki	0	22.406	0,0
Finančni odhodki	447.238	211.199	211,8
Izid iz rednega delovanja	2.643	-194.092	-1,4
Drugi prihodki	0	258.063	0,0
Drugi odhodki	0	62.362	0,0
Celotni poslovni izid	2.643	1.608	164,4
Odloženi davki	0	-201.371	
Čisti poslovni izid	2.643	-199.763	

davkov na rezultat. V nadaljevanju vam predstavljam cilje, ki smo si jih za leto 2011 zastavili po posameznih področjih dela.

CILJI S PODROČJA RAZVOJA:

- zagotoviti obstoj in razvoj družbe z izgradnjo novega energetskega objekta,
- zagotoviti optimalno izkoriščenost proizvodnih kapacitet za proizvodnjo električne in toplotne energije,
- zagotoviti varno in zanesljivo obratovanje proizvodnih objektov,
- zagotoviti realizacijo ciljev iz projekta Razvojni center – Novi materiali.

CILJI S PODROČJA PROIZVODNJE:

- izpolnjevanje letnega načrta proizvodnje po količini in kakovosti,
 - količina: načrtovana proizvodnja 540 GWh,
 - kakovost: izpolnjevanje pogodbenih kriterijev za obratovanje v sekundarni regulaciji, zagotavljanje zanesljivosti pri obratovanju (faktor K najmanj 0,98),
- zagotavljanje optimalnega izkoristka proizvodnih naprav,
- gospodarno ravnanje s proizvodnimi napravami,
- izvajanje ukrepov preventivnega in kurativnega vzdrževanja,
- obratovanje s čim manjšim obremenjevanjem okolja,
- izpolnjevanje Uredbe o mejnih vrednostih emisij v zrak iz velikih kurilnih naprav ($SO_2 < 1000 \text{ mg/Nm}^3$, $NO_x < 600 \text{ mg/Nm}^3$, prah $< 100 \text{ mg/Nm}^3$, $CO < 250 \text{ mg/Nm}^3$), pri čemer je še dopustno do skupno 120 ur obratovanja z izključeno napravo za razžveplanje dimnih plinov in s tem povečanimi emisijskimi koncentracijami,
- čim večja oddaja odpadnih produktov, ki nastajajo pri proizvodnji, drugim uporabnikom,
- uvajanje avtomatizacije in daljinskega nadzora določenih naprav, s čimer se zmanjšuje število potrebnih delavcev za nadzor proizvodnje,
 - učinek: postopno opuščanje lokalnega nadzora in upravljanja določenih naprav.
- v največji možni meri prilagoditev strukture odpadnih produktov pri proizvodnji, tako da bodo zanimivi za druge uporabnike in jih ne bo potrebno odložiti na deponijo.

CILJI S PODROČJA RACIONALIZACIJE POSLOVANJA:

- izboljšave procesa proizvodnje in dvig izkoristka bloka,
- uvedba najboljše prakse pri nabavnih postopkih za doseganje konkurenčnih cen pri dobaviteljih,
- optimizacija vzdrževanja,
- znižanje stroškov za ekološke dajatve,
- stroški dela se ne povečujejo,
- zniževanje emisij toplogrednih plinov (prihranek CO_2 -kvot) z upoštevanjem vsebnosti ogljika v žlindri.

CILJI S PODROČJA UPRAVLJANJA S ČLOVEŠKIMI VIRI:

- V skladu z razvojnimi načrti TET zagotavlja potrebno število primerno usposobljenih kadrov za realizacijo operativnih in razvojnih ciljev, zato za leto 2011 načrtujemo 210 zaposlenih.

- Načrtujemo tri štipendiste. Skupni znesek štipendij je načrtovan v višini 13.200 EUR.
- Za izobraževanje in usposabljanje načrtujemo v letu 2011 615 EUR na zaposlenega.
- Glede na starost delavcev in določene kronične bolezni se tudi v letu 2011 ne predvideva, da se bo število odsotnosti zaradi bolezni zmanjšalo. Kakor pa je iz statistike razvidno, gre v podjetju predvsem za bolezni, ki trajajo dalj časa – daljše okrevanje. Upoštevati je potrebno dejstvo, da je povprečna starost v podjetju 44 let. Zaradi bolezni je v povprečju odsotnih 18 delavcev na dan. Odstotek bolezni in breme podjetja je 2%. Zato bomo storili vse, da se to stanje ne bo poslabšalo.
- V letu 2009 smo vzpostavili sistem vodenja zdravja in varstva pri delu po zahtevah standarda BS OHSAS 18001:2007, s katerim bomo nadaljevali tudi v letu 2011.
- Načrtujemo, da bomo dokončali prenovu sistemizacije delovnih mest, tako da jo bomo uskladili s spremembami procesov in zakonom o delovnih razmerjih ter natančneje določili pogoje za opravljane določenih del (kompetenčni model).

CILJI S PODROČJA UPRAVLJANJA S FINANČNIMI VIRI:

- pozitivni neto denarni tok poslovanja,
- tekoče izpolnjevanje vseh finančnih obveznosti: plačilna sposobnost,
- obvladovanje obratnega kapitala,
- zadolžitev v postavljenih okvirih in pod tržnimi pogoji,
- z viški denarnih sredstev dosegati največje možne koristi.

Če izpolnimo vse zgoraj navedene cilje, nam bo po vsej verjetnosti uspelo doseči tudi načrtovani rezultat. Vendar pri tem obstajajo določena tveganja, med katerimi so najpomembnejša naslednja:

- Razvojno tveganje – neodločitev lastnika o nadaljnji usodi TET lahko pomeni konec poslovanja TET najkasneje v letu 2015, v letu 2011 pa bo posledica izguba zaradi bistveno višje amortizacije, kot je načrtovana v predstavljenem izidu.
- Tržna tveganja:
 - nedoseganje načrtovane prodajne cene,
 - nedoseganje načrtovane nakupne cene energentov in
 - neodobritev 'premije' v predvideni višini.
 Tudi če se uresniči katero koli od teh tveganj, bo rezultat v letu 2011 izguba iz poslovanja.
- Likvidnostno tveganje – to je kratkoročna plačilna nesposobnost, ki ima lahko za rezultat izgubo bonitete družbe. Menim, da od zgoraj navedenih tveganj to tveganje še najbolj obvladujemo, in sicer s podrobnim načrtovanjem in nadzorom nad denarnimi tokovi.

Ugotavljam, da se pogoji poslovanja za našo družbo iz leta v leto slabšajo, da se srečujemo tudi s čedalje večjimi tveganji in da kljub naporom ne bo mogoče doseči zastavljenih ciljev. O realizaciji načrtov pa vas bomo sproti obveščali v naslednjih številkah našega časopisa.

DOHODNINA ZA LETO 2010

Nataša LIPOVŠEK

Zakaj smo se letos odločili, da vam napišemo krajši prispevek o dohodnini, če je pa to že 'stara stvar'? Razlog je v tem, da letos prvič delodajalci nismo bili dolžni poslati na DURS letnih podatkov za odmero dohodnine. Vsako leto smo to pošiljali do 31. januarja za preteklo leto, hkrati pa ste enake podatke prejeli vsi zaposleni. Letos to ni bilo potrebno, ker bo davčna uprava zbrala podatke za informativni izračun dohodnine iz individualnih podatkov, ki jih družba mesečno sporoča ob vsakem izplačilu plače.

Vi pa ste obvestila o letnih dohodkih seveda prejeli. Prosimo vas, da boste ob prejemu informativnega izračuna dohodnine letos še posebej pozorni in da boste prejeti izračun preverili oziroma primerjali s podatki, ki ste jih prejeli od nas v januarju 2011.

Da bo obračun dohodnine za leto 2010 natančen in skladen z zakonom, smo morali na DURS poslati še podatke o plačanih premijah prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in pa podatke, kako ste med letom uveljavljali olajšave za vzdrževane družinske člane. Naj vas na tem mestu opozorim, da je vsako spremembo pri vzdrževanih družinskih članih potrebno 'prijaviti' na DURS. To lahko storite na tri načine:

- da pridete v obračun plač v TET in izpolnite novo izjavo o vzdrževanih družinskih članih, ki se pri mesečnih obračunih akontacij dohodnine upošteva od dneva podpisa te izjave,
- da izpolnite Vlogo za uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane pri informativnem izračunu dohodnine za leto _____ (za leto 2010 je bil skrajni rok 7. 2. 2011) ali
- da po prejemu informativnega izračuna dohodnine spišete ugovor in uveljavljate vzdrževane družinske člane tako, kot je po zakonu pravilno.

Vsekakor vam priporočam prvi način, ker je za vas najbolj enostaven – samo spomniti se je treba, ko je za to čas.

EKOLOGIJA NI POCENI

Ervin RENKO

PROBLEMATIKA VARSTVA OKOLJA JE VEDNO BOLJ V OSPREDJU TAKO NA LOKALNI KOT TUDI GLOBALNI RAVNI. TE TRBOVLJE (TET) IMA VZPOSTAVLJEN SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM, KI TEMELJI NA MEDNARODNEM STANDARDU ISO 14001 IN OKOLJE-VARSTVENEM DOVOLJENJU, KI GA JE PODJETJE PREJELO V LETU 2009.

Okoljevarstveno dovoljenje, poznano pod imenom IPPC dovoljenje, je TET pridobilo za veliko kurilno napravo (blok 125 MW + dva plinska bloka 2x31.5 MW) ter odlagališče nenevarnih odpadkov Prapretno. Veljavnost dovoljenja je deset let ob predpostavki, da TET izpolnjuje vse okoljske in druge navedbe ter določila v izreku dokumenta. S tega stališča je seveda samoumevno, da TET obratuje skladno z vso evropsko in slovensko okoljsko zakonodajo na vseh področjih, kjer s svojim delovanjem lahko povzroča večje ali manjše vplive na okolje. V TET so večkrat letno prisotni okoljski inšpektorji, ki predvsem na podlagi poročil in dokumentov preverjajo izpolnjevanje vseh zakonskih in v dovoljenju navedenih okoljevarstvenih zahtev.

Varstvo okolja je vključeno v strateške odločitve podjetja kot tudi v obseg načrtovanja letnih poslovnih načrtov. Je že res, da se je največja okoljska investicija v TET – izgradnja

naprave za razžveplanje dimnih plinov – uspešno realizirala v letu 2005, kar je pomenilo sklepno fazo ekološke sanacije. Vendar pa se vse strožje zahteve glede vplivov obratovanja na okolje posledično odražajo v znatnem deležu stroškov, ki jih podjetje v svojem poslovanju nameni ekologiji. Gre za obratovalne stroške in tiste, ki jih namenjamo investicijam in izboljšavam na področju ravnanja z okoljem.

V sklopu obratovalnih stroškov so zajeti predvsem monitoringi emisij snovi v zrak, vode in tla, kalibracije in servisi merilne opreme, izdelave raznih strokovnih ocen, meritve hrupa in elektromagnetnega sevanja in meritve v sklopu geotehničnega monitoringa telesa odlagališča (merjenje pomikov). Veliko stroškovno breme predstavljajo tudi razne okoljske dajatve, ki jih TET vplačuje neposredno v državni proračun zaradi svojega delovanja in vpliva na okolje.

Ker se uvrščamo med velike kurilne naprave je predpisano, da TET izvaja trajne meritve emisij snovi v zrak, vključno z monitoringom kakovosti zunanjega zraka (imisij) na lokacijah v neposredni okolici TET, vključene v sklop ekološkega informacijskega sistema.

Pooblaščen izvajalec Elektroinštitut Milan Vidmar (oddelek za okolje) Ljubljana nam na podlagi akreditiranih merilnih metod izdeluje dnevna, mesečna in letna poročila, ki so posredovana Agenciji RS za okolje in inšpekcijskim službam. Ista institucija nam izvaja tudi kalibracijo merilne opreme, občasne kontrolne meritve drugih predpisanih emisij polutantov v dimnih plinih, določevanje deleža težkih kovin v usedlinah padavin ter vhodna in izhodna parametra reke Save (temperatura, pH-vrednost).

Z namenom še boljšega in učinkovitejšega obveščanja zainteresirane javnosti o naših vplivih na kakovost zunanjega zraka je vzpostavljen spletni portal na naslovu <http://www.okolje.info>. Gre za prikaz izmerjenih imisij na lokacijah Kovk, Ravenska vas, Prapretno, Dobovec in Kum ter objavo mesečnih poročil o kakovosti zunanjega zraka in vpliv vira TE Trbovlje.

Glede na dejstvo, da so bile emisijske kvote za izpuščanje toplogrednih plinov (CO₂) brezplačno podeljene za obdobje 2008–2012, je največji delež stroškov na segmentu zrak namenjen obsežnemu monitoringu emisij in imisij z razliko preostalih dveh (vode in tal), kjer okoljske dajatve predstavljajo večjo postavko. Gre namreč omeniti, da bo potrebno po letu 2012 vse emisijske kvote za izpuščanje CO₂ kupiti na trgu (trenutna cena znaša 15 EUR/tono CO₂) in strošek nakupa integrirati v lastno ceno proizvedene električne energije. V ta namen smo v letu 2010 izvedli preračun in izdelali projektno

nalogo, ki nazorno prikaže prihranek CO₂-kvot z upoštevanjem nepopolnega zgorevanja premoga, saj se del ogljika pojavlja tudi v kotlovski žilindri. Problematika je bila predstavljena pristojnemu ministrstvu in podana vloga za spremembo monitoringa CO₂. S strani upravnega organa smo prejeli potrjen Načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov za leto 2011, ki

upošteva neizgorjen delež ogljika, ki se pojavlja v žlindri, kar na letnem nivoju pomeni prihranek približno 20.000 ton CO₂.

Kompleks proizvodne enote TET ima fizično več odtokov odpadne tehnološke, komunalne in hladilne vode. Zaradi tega smo zavezani izvajati obratovalni monitoring odpadnih vod po dinamiki in obsegu, skladnem z zakonodajo in okoljevarstvenim dovoljenjem. TET je podeljena vodna pravico za uporabo vode iz vodotoka reke Save in iz lastnih zajetji oziroma vrtine za oskrbo s pitno vodo. Tako poleg stroškov obratovalnega monitoringa emisij v vode znaten del sredstev namenjamo za plačilo vodnih povračil in okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja industrijskih odpadnih vod.

Vodna povračila se plačujejo za rabo vode, naplavin in vodnih zemljišč v lasti države. Višina povračila se določi na podlagi letnega obsega rabe vode. V našem primeru gre za velike količine vode, ki se odvzema iz reke Save in se v pretežni meri uporablja kot pretočna hladilna voda, del pa kot tehnološka voda (pralnik NRDP, vlaženje pepela, vlaženje odpadkov na odlagališču in kemijska priprava vode). Prav tako se povračila nanašajo na pitno vodo, ki se uporablja v tehnološke namene tam, kjer zaradi tehničnih vidikov ni možna uporaba vode iz reke Save.

Tretji stroškovno največji segment na področju okolja odpade na odlagališče nenevarnih odpadkov Prapretno oziroma na samo odlaganje odpadkov. Gre za elektrofilterski pepel in kotlovsko žlindro kot preostanek izgorevanja premoga ter sadro kot stranski produkt iz procesa razžveplanja dimnih plinov. Vse tri odpadke odlagamo pomešane med sabo v ustreznem in predpisanem mešalnem razmerju, da tvorijo homogeno zmes kot osnova za gradnjo telesa odlagališča z oblikovanjem tako imenovanih berm. V lanskem letu se je pričelo odlaganje odpadkov na južnem delu odlagališča, saj se je severni del površin dokončno zapolnil in rekultiviral. Posledično v letu 2011 načrtujemo investicije v izgradnjo pomožnih infrastrukturnih objektov (dovozna cesta in usedalnik), ki so nujni za obratovanje in gradnjo odlagališča z oblikovanjem berm, podobno kot je bilo izvedeno na severnem delu. Na slednjem se bodo izvajali monitoringi podzemnih vod, kemijsko stanje potoka Prapretšnice, merjenje vertikalnih in horizontalnih pomikov na I. in II. bermi ter vzdrževanje telesa odlagališča in zgrajene infrastrukture.

Največje stroškovno breme pa nam zaradi v letu 2010 spremenjene Uredbe o okoljski dajatvi zaradi odlaganja odpadkov na odlagališčih predstavlja okoljska dajatev, ki se obračunava za vsak kilogram odloženih odpadkov. Tovrstna okoljska dajatev se je za TET skokovito povečala. Poleg slednjega smo kot upravljavec odlagališča dolžni letno zagotavljati finančno jamstvo v obliki bančne garancije za primer neizvedenih ukrepov ob zaprtju odlagališča ali neizpolnjevanja zahtev, kot so izvedba monitoringa, vzdrževanje zaprtih površin odlagališča

itd. Okoljska dajatev zaradi odlaganja odpadkov je postavka, ki predstavlja veliko stroškovno breme in lahko v naslednjih letih resno ogrozi poslovanje podjetja. Zato že potekajo aktivnosti s ciljem zmanjšanja odloženih odpadkov in predelavo le-teh v gradbene proizvode za nadaljnjo uporabo. Prav tako letno potrjujemo skladnost izpolnjevanja standarda SIST EN 450-1, ki elektrofilterski pepel uvršča med gradbene proizvode za uporabo v cementu in betonih. Končna rešitev problema pa bi vsekakor bila predelava in uporaba novega materiala za sanacijo degradiranih površin, ki jih v naši okolici ne manjka.

V letošnjem letu moramo Agenciji RS za okolje posredovati Oceno dodatne in obstoječe obremenitve, ki bo na podlagi modela širjenja onesnaženja v vplivnem območju TET prikazala delež, ki ga ta prispeva k stanju zunanjega zraka.

V vsebinskem načrtu je tudi izvedba študije Delež velikih nepremičnih virov onesnaževanje v Zasavju in njihov vpliv na kakovost zunanjega zraka v letih 1995–2010, ki bo nazorno prikazala zmanjševanje letnih emisij iz vira TET po letu 2005, ko je pričela z obratovanjem naprava za razžveplanje dimnih plinov.

V TET znaten del sredstev namenjamo ekologiji, predvsem plačilu okoljskih dajatev, ki naj bi bile namenjene za izvajanje okoljskih programov in zmanjševanju vplivov na okolje. Želimo pa si, da bi na račun zmanjšanja okoljskih dajatev lahko več sredstev namenili okoljskim investicijam, ki so nujne za nadaljnje nemoteno obratovanje in proizvodnjo električne energije na lokaciji TE Trbovlje.

INVESTICIJE V RAZVOJ

Mitja TAŠLER

Med 42 prispelih vlog je ministrstvo dodelilo sredstva 17 razvojnim centrom slovenskega gospodarstva. Med njimi je tudi Termoelektrarna Trbovlje, ki je kot eden izmed 12 konzorcijalnih partnerjev vključena v Razvojni center Novi materiali (RC NM).

V Termoelektrarni Trbovlje smo odločni nadaljevati s proizvodnjo električne energije iz premoga in zato smo se odločili in še z 11 ostalimi konzorcijalnimi partnerji zasavskega gospodarstva sprejeli izziv ter se prijavi na razpis za pridobitev

MINISTRICA ZA GOSPODARSTVO MAG. DARJA RADIČ JE 02. FEBRUARJA 2011 NA NOVINARSKI KONFERENCI PREDSTAVILA REZULTATE JAVNEGA RAZPISA ZA PRIDOBITEV SREDSTEV EVROPSKEGA SKLADA ZA REGIONALNI RAZVOJ ESRR RAZVOJNI CENTRI SLOVENSKEGA GOSPODARSTVA – RCSG.

Potrditev in odločitev ministrstva o izboru razvojnega projekta RC NM nam daje potrditev, da je bila odločitev pravilna in nas obvezuje k uresničitvi zastavljenih ciljev in razvoju. Zato bomo s projektom Novi materiali iz odpadkov za gradbeništvo in industrijo proučili in raziskali možnost uporabe oziroma reciklaže stranskih produktov (EF pepel, žindra in sadra), tako da jih bo možno uporabljati v gradbeništvo in drugih vejah industrije. Odpadne produkte tako ne bomo več odlagali na deponijo nenevarnih odpadkov. S tem se razbremenimo tudi stroška, ki izhaja iz veljavne okoljske zakonodaje in je za leto 2011 predviden v višini skoraj enega milijona evrov. S projektom Nova energija iz izrabe neizkoriščenih energijskih potencialov, pa bomo proučili možnosti in izvedli racionalizacijo proizvodnega procesa v elektrarni z izrabo in pretvorbo odpadnih oblik energije v električno energijo. Ocenjujemo, da je z izvedbo določenih ukrepov in določeno mero inovativnosti mogoče pridobiti 1,48 GWh električne energije letno.

Nepovratna sredstva (subvencije) bo potrebno v celoti opravičiti in le ob uspešni realizaciji projektov tudi pridobiti. Vrata smo si z uspešno prijavo odprli, kar je bil šele prvi korak. Sledi mu ustanovitev novega razvojnega centra, poslovnih enot, izbor kadrov in potem se pravi izziv in delo šele začneta.

S tem malo drugačnim pristopom k izvajanju projektov, pridobivanju evropskih sredstev, združevanju znanja v regiji in čez ter inovativnostjo želim nakazati, da se s skupnimi močmi in voljo da doseči še marsikaj. Razvoj in inovativnost sta ključ do napredka.

Vakuumski transportni trak

nepovratnih sredstev za regionalni razvoj. V okviru RC NM smo prijavi razvojne projekte v skupni vrednosti 22 milijonov evrov, od tega je 2,2 milijona evrov namenjenih dvema projektoma (Novi materiali iz odpadkov za gradbeništvo in industrijo in Nova energija iz izrabe neizkoriščenih energijskih potencialov), ki bosta tekla znotraj poslovne enote TET Novi materiali in energija iz procesa pridobivanja električne energije. Projekta bosta subvencionirana v višini 50–60 % vrednosti investicije oziroma z 1,176 milijona evrov.

OBRATOVANJE IN VZDRŽEVANJE BLOKA 4

mag. Miran JAMŠEK

Letni remont bloka 4 je bil načrtovan od 3. aprila pa vse do 21. julija. Vsa remontna dela so bila 18. julija že zaključena, tako da se je takrat začelo z zagonom bloka in zagonskimi preizkusi. Pri zagonu pa so se pojavile prekomerne vibracije na turbinskih ležajih, kar je onemogočalo normalno obratovanje. Izvedena so bila dela in aktivnosti za odpravo vzrokov za presežene vibracije, po katerih je bil blok pripravljen za obratovanje 11. avgusta. Takrat je bil zagon tudi izveden in blok sinhroniziran na omrežje.

V času remonta so bila izvedena številna obsežna in tehnično zahtevna dela. Izvedena je bila modernizacija rotorja VT dela turbine, moderniziran so bila vodila turbine, zamenjan rotor NT dela turbine, izvedena montaža priključka za toplotno postajo daljinskega ogrevanja, zamenjan stator generatorja, zamenjana oprema za vzbujanje generatorja, obnovljeni kanali dimnih plinov od grelnika zraka do elektrofiltra, zamenjana elektro oprema za posredovanje varnostnih izklopov turbine, zamenjana dilatacijska tesnila dimne tuljave dimnika 360 m, sanirana proga KRB 9 ter sanirane betonske stene bunkerjev premoga številka 2 in 3.

Poleg omenjenih večjih del so bila med remontom in v sklopu tekočega vzdrževanja izvedena še številna druga dela, od zamenjav obrabljenih in okvarjenih delov do raznih pregledov in revizij naprav.

Glede na vloženo delo zaposlenih v tehničnem sektorju in dosežene rezultate lahko minulo leto za tehnični sektor ocenimo kot uspešno.

Načrtovana proizvodnja je bila glede na dolgotrajen remont relativno visoka. V mesecih pred remontom je bilo proizvedeno nekaj GWh električne energije več od načrtovane, vendar pa so težave po remontu povzročile znaten zaostanek pri realizaciji načrta. Do konca leta je bila kljub še nekaterim izpadom proizvedena skoraj vsa načrtovana električna energija. Od načrtovanih 520 GWh je bilo tako proizvedenih 513,5 GWh, za kar smo porabili 4.384 TJ zasavskega, 1.463 TJ češkega premoga in 55 TJ velenjskega lignita.

Kar nekaj težav je bilo tudi s prekomerno zalogo energentov na deponiji Lakonca. Razmere pa so se v zadnjih mesecih leta ob normalnem obratovanju bloka začele umirjati.

Obsežen in zahteven remont je dodobra popestril delo v tehničnem sektorju. Navkljub vsem težavam, ki so se pojavile med izvedbo del in pri obratovanju, pa smo uspeli proizvesti skoraj vso načrtovano energijo in ostanke znotraj načrtovanih stroškov.

DELO TEHNIČNEGA SEKTORJA V LETU 2010 STA NAJBOLJ ZAZNAMOVALA OBSEŽEN IN DOLGOTRAJEN LETNI REMONT TER TEŽAVE PRI ZAGONU BLOKA PO ZAKLJUČKU REMONTA.

ODLAGALIŠČE PRAPRETNO DANES

Dušan ROTAR

Odlagališče nenevarnih odpadkov (v nadaljevanju odlagališče) se nahaja severo-vzhodno od glavnega pogonskega objekta TET, v oddaljenosti cca 800 m, zagozdena v prapreškem grabnu. Proti severu se naslanja na retenško pobočje, na jugu pa na pobočje Visokega. Pod odlagališčem je v nadkoku urejena struga potoka Prapretnišnica. Meji na občini Hrastnik in Trbovlje in se nahaja na nadmorski višini 435 m. Njegovo južno pobočje je visoko približno 120 m, severno pa 80 m, količine odloženega pepela, žlindre in sadre v 43 letih obratovanja znašajo približno 17.000.000,00 m³, površina ravnega dela odlagališča znaša približno 100.000 m².

Lahko bi se reklo, da je odlagališče živ organizem, saj iz dneva v dan raste, spreminja obliko, s svojimi vplivi neposredno vpliva na bližnjo in širšo okolico ter vpliva tako na ljudi kot na živali.

V TET si prizadevamo, da škodljive vplive odlagališča na okolico, ljudi in živali preprečimo s tem, da nastale pepelnate površine nenehno kultiviramo, jih poskušamo vrniti v prvobitno stanje in jim ne nazadnje poskušamo vdahnuti prvobitno podobo narave.

Po letu 2007 se je podoba odlagališča bistveno spremenila, saj se je spremenil način odlaganja odpadnih produktov. Odlagališče se je začelo graditi od spodaj navzgor, medtem ko so se v preteklosti odpadni produkti nasipavali z zgornjega platoja v dolino. Nov način gradnje zahteva neprimerno več sredstev in truda, vendar omogoča nadzirano in varno gradnjo ter sprotno rekultivacijo pepelnatih površin. Konec leta 2010 so bila dela na severu zaključena in v celoti rekultivirana. Za zaščito pepelnatih površin proti prašenju je bilo vgrajenega približno 9000 m³ humusa, 30.000 m² prostorskih protierozijskih mrež. Vgrajenih je bilo tudi 2000 m betonskih koritnic za odvodnjavanje čistih meteoritnih vod in koritnic za odvod odlagališčnih vod. Na peti odlagališča je zgrajen usedalni bazen odlagališčnih vod s črpališčem, na bermah dva in tri so vgrajeni inklinometri in peziometri za spremljanje stabilnosti in vlažnosti odlagališča.

Obseg del, vložen trud kolektiva TET in vložena sredstva v rekultivacijo odlagališča nam povedo, da TET ni vseeno, kaj o njej mislijo in govorijo drugi. Zato skrbi in neguje dobre odnose z vaščani vasi Prapretno in Retje, poskuša biti prijazna do narave in ji vrniti tisto, kar ji je bilo odvzetega.

ODLAGALIŠČE NENEVARNIH ODPADKOV EF PEPELA V PRAPRETNEM JE ZELO ZAHTEVEN GRADBENI OBJEKT, KI JE ŠE VEDNO V GRADNJI, ČEPRAV SE JE GRADNJA PRIČELA ŽE DAVNEGA LETA 1968, KO JE BLOK 4 PRIČEL Z REDNIM OBRATOVANJEM.

Z zaključnimi deli na odlagališču na severu se je pričela gradnja odlagališča na jug proti elektrarni. Predviden razpoložljiv volumen znaša približno 1.500.000 m³. Odlagališče še vedno živi in raste. Izkušnje, ki smo si jih pridobili na severnem delu odlagališča bomo s pridom uporabili, kajti čaka nas še obilo dela. Trenutno se gradi pepelnati nasip, na katerega bo montiran transportni trak in bo zgrajen do pete odlagališča v dolžini približno 300 m. Ravno tako je v gradnji dovozna cesta do vznožja pete južnega dela odlagališča. Kot rečeno, je cesta v izgradnji in je trasirana po starem kolovozu v prapreškem grabnu od rezervoarjev goriva blagovnih rezerv do nadkopa iztoka potoka Prapretnišnice.

V naslednjih letih nas čakajo dela, kot je izgradnja usedalnika za zbiranje umazanih vod, izgradnja kamnite zložbe, izgradnja kanalizacije in odvod meteorne vode iz vasi Retje, gradnja odlagališča in rekultivacija pepelnatih površin. Pa kaj bi našteval. Rajši vse tiste, ki bi radi na lastne oči videli kaj in kje se gradi vabim ob lepem vremenu na pomladansko ekskurzijo, na kateri si boste lahko ogledali gradnjo odlagališča Prapretno.

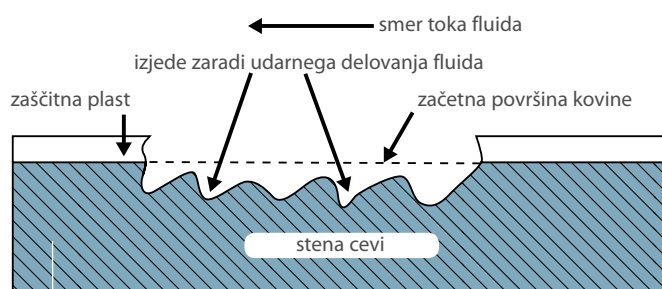
SANACIJA DIMOVODNIH KANALOV

Boštjan FABJAN

Preteklo leto se je z vidika naprave za razžveplanje dimnih plinov uspešno zaključilo, vendar pa so se v letošnjem letu začele pojavljati prve težave, in sicer na dimnovodnih kanalih – erozivna korozija.

Dimni plini oz. vstopne koncentracije onesnaževalca, ki vsebuje SO_2 , SO_3 , HCl , HF , prah, s temperaturo 190°C in pretokom približno $600.000 \text{ m}^3/\text{h}$, iz kotla potujejo preko elektro filtra in so vodeni na nova ventilatorja vleka, nato pa po združenem dimnovodnem kanalu v obstoječ dimnik. Na tej poti je vgrajena t. i. loputa NRDP, ki ima funkcijo preusmerjanja toka dimnih plinov na napravo za razžveplanje dimnih plinov ali pa gredo ti plini preko bypass kanala v dimnik. V primeru obratovanja NRDP potujejo neočiščeni dimni plini v toplotni prenosnik (na sliki 2 označen kot TP) dimnih plinov, kjer se ohladijo. In prav na tem področju (na sliki 2 označeno rdeče) se pojavlja največ težav, saj zgoraj omenjene primesi dimnih plinov povzročajo erozivno korozijo na dimnovodnih kanalih. Slednji so na najbolj izpostavljenih delih vsako leto znova obnovljeni. Osnovni material dimnovodnih kanalov ne prenese višine vstopnih koncentracij prej omenjenega onesnaževalca, zato so njegove vsakoletne sanacije le začasne rešitve.

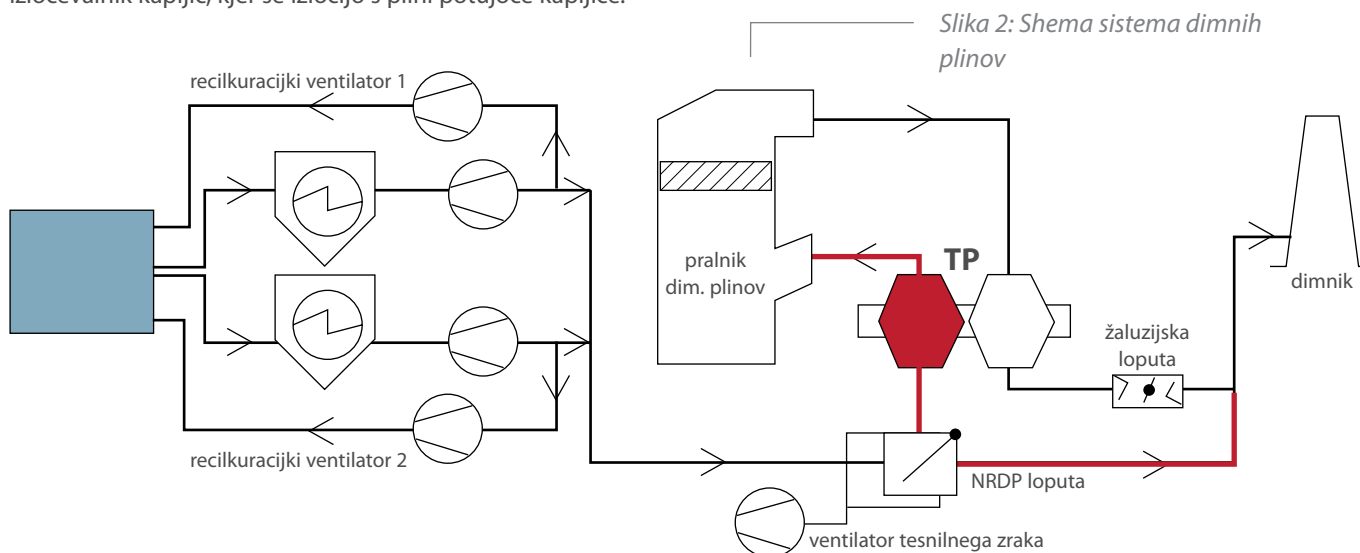
Dimni plini so nato vodeni v pralnik, kjer se prične proces razžveplanja. Po vstopu v pralnik se mešajo s pralno tekočino oziroma suspenzijo, kajti proces razžveplanja poteka po mokrem kalcitnem postopku na osnovi apnenca kot reagenta. V pralniku se nekaj vode upari, dimni plini pa se dodatno ohladijo. Dimni plini se perejo z obtočno suspenzijo s ciljem odstraniti zahtevane količine SO_2 . Na vrhu pralnika vstopijo očiščeni dimni plini v izločevalnik kapljic, kjer se izločijo s plini potujoče kapljice.

Slika 1: Prikaz erozivne korozije – udarno delovanje fluida

Razžveplani dimni plini izstopijo iz pralnika nasičeni in pot zopet nadaljujejo v toplotni prenosnik (na sliki 2 označen kot TP) dimnih plinov, kjer se segrejejo in preko žaluzijske lopute nadaljujejo pot v obstoječ dimnik in nato v atmosfero.

Na začetku sem že zapisal, da se dimnovodne kanale vsako leto sanira, kar se je v lanskem letu v času remonta tudi opravilo. V letošnjem letu je namesto remonta načrtovana le mesečna nega, ki bo potekala v dveh delih, vsaka po 14 dni, zato se večji obseg del na dimnovodnih kanalih načrtuje za leto 2012. V sklopu letošnje nege se bo opravilo vsakoletno temeljito čiščenje toplotnega prenosnika dimnih plinov in dimnovodnih kanalov, poleg tega bodo potekala tudi vzdrževalna dela, kot so npr. menjava olj, mehanskih tesnil, jermenov in ležajev, opravljen bo servis obtočnih črpalk (Warman), toplotnega prenosnika (Alstom) in vakuumskega tračnega filtra (Szotek), ki jih bodo opravili za to pooblaščenim serviserji.

Slika 2: Shema sistema dimnih plinov

ENERGENTI V LETU 2011

Uroš JAZBEC

LETU 2011 NAČRTUJEMO ZA PROIZVODNJO 540 GWH ELEKTRIČNE ENERGIJE PORABITI PRIBLIŽNO 514 TISOČ TON PREMOGA. OD TEGA BO PORABLJENO 420 TISOČ TON DOMAČEGA RTH PREMOGA, 34 TISOČ TON VELENJSKEGA LIGNITA TER 60 TISOČ TON ČEŠKEGA PREMOGA.

Od domačega premoga bo dobavljeno 420 tisoč ton RTH premoga in 34 tisoč ton lignita iz premogovnika Velenje. Dobava velenjskega lignita bo potekala po železnici. Pretovor bo izveden preko lani zgrajene pretovorne postaje za premog (PPP). Lignit bo lahko dobavljen prek PPP, ker se bo dobavil neposredno na blok ali na deponijo premoga Lakonca, kjer bo ustrezno deponiran.

Češkega premoga, ki je potreben za dodajanje k domačemu premogu zaradi zniževanja izpustov žveplovega dioksida in prahu ter za stabilnejše zgorevanje v kurišču, načrtujemo porabiti slabih 60 tisoč ton iz že obstoječih zalog.

Na podlagi projekcij, izdelanih v tehničnem sektorju, bo konec leta ob načrtovani proizvodnji ter dobavah in porabah predvidoma ostala zaloga v količini 44 tisoč ton premoga, kar zadošča za slab mesec proizvodnje.

Pri tem pa ne smem pozabiti omeniti, da je na deponiji Lakonca deponirana tudi zaloga RTH premoga, ki je v lasti RTH, in sicer približno 150 tisoč ton. Ta zaloga bo postopoma predana TET v mesecih, ko RTH ne planira odkopa in v primeru nepredvidenih situacij.

VREDNOTENJE NEPREMIČNIN

Maruša TREVEN

Nepremičnine in trg nepremičnin so pomemben segment družbene dejavnosti, ki vpliva na vrsto gospodarskih dejavnosti, kot so gradbena podjetja, industrija, trgovina, storitvena podjetja ipd. Trg nepremičnin je najbolj učinkovit, če je pregleden. Vsi akterji na njem morajo imeti informacije o tem, kakšna je tržna vrednost nepremičnine na nekem območju in kakšne so bile njihove realizirane transakcijske cene.

Geodetska uprava Republike Slovenije je na podlagi Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin izvedla poskusni izračun nepremičnin. Vsi lastniki nepremičnin smo bili pred dokončnim izračunom vrednosti nepremičnin z obvestili seznanjeni s poskusno izračunano vrednostjo s podatki, ki se vodijo v javnih evidencah in z modeli vrednotenja nepremičnin, na podlagi katerih so izračunane vrednosti nepremičnin. Z omenjenim zakonom je torej določena podlaga za vzpostavitev evidence trga nepremičnin ter zagotovljeni pogoji za sistematično spremljanje in analiziranje trga nepremičnin. Obvestila so po pošti prejele vse fizične in pravne osebe, ki so vpisane v register nepremičnin kot lastniki ali solastniki in imajo popoln naslov. Nanje se lahko pritožijo prek spletne aplikacije, ki je dostopna na www.obvescanje.si ali z obrazci zaradi napačnih oz. nepopolnih podatkov o nepremičnini (raba, površina, lastništvo ipd., za kar imajo čas predvidoma še celo letošnje leto) ali pa vložijo pripombo na model vrednotenja nepremičnin (pri čemer je rok vložitve potekel 25. 1. 2011). Geodetska uprava bo po zaključku seznanjanja lastnikov nepremičnin s poskusno izračunano vrednostjo vse pripombe obdelala. Modele vrednotenja nepremičnin bo tako z uredbo dokončno določila vlada RS.

S sistemom množičnega vrednotenja nepremičnin naj bi tako prišli do oblikovanja objektivne davčne osnove za obračun novega davka na premoženje, ki bo v bližnji prihodnosti zamenjal nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) in davek na premoženje, čeprav bo uporaba tega sistema v praksi verjetno širša (npr. določanje upravnih taks v zvezi z nepremičninami, določanje subvencij, štipendij, pomoči itd.). Sistem množičnega vrednotenja bo tudi zagotovil, da bodo podatki o nepremičninah in njihovih vrednostih javno dostopni brezplačno prek spleta v registru nepremičnin. To bo zagotovilo večjo transparentnost stanja trga nepremičnin ter večjo informiranost prodajalcev in kupcev o dogajanju na trgu nepremičnin, kar bo pripomoglo k dolgoročno večji stabilnosti cen na nepremičninskem trgu.

PODALJŠANJE VELJAVNOSTI CERTIFIKATA

Stane *PODBREGAR*

Uvodni sestanek pred pričetkom presoje

Pooblašчени presojevalci TÜV so 10. in 11. januarja 2011 v Termoelektrarni Trbovlje izvedli presojo sistemov vodenja. Opravili so 1. kontrolno presojo sistema BS OHSAS 18001:2007 – sistem varnosti in zdravja pri delu, 5. kontrolno presojo ISO 14001:2005 – sistem ravnanja z okoljem in 7. kontrolno presojo ISO 9001:2008 – sistem vodenja kakovosti. Presojevalci so preverjali usklajenost naših sistemov vodenja s pridobljenimi standardi.

Na presoji so sodelovali vodilni presojevalci TÜV mag. Jože Borovnik, dr. Igor Čuhalev in Vilko Švab ter tehnična strokovnjaka Igor Rozman in Nikola Vlahovič.

Sistem presoje je potekal po sistemu vzorčenja, tako da so bila v letošnji kontrolni presoji zajeta področja vodstva, nabave, proizvodnje z načrtovanjem, oljno gospodarstvo, vzdrževanje, varnost in zdravje pri delu, ekologija in kakovost. Najobsežnejša je bila presoja na področju vzdrževanja, kjer so presojevalci pod drobnogled še posebej vzeli področje remonta, v katerem so zajeta vsa prej omenjena področja.

Vodja presojevalcev Jože Borovnik je povedal, da so opazna še nekatera nekritična odstopanja oziroma nekaj področij, na

katerih lahko še dodatno napredujemo in da bodo v zaključnem poročilu v tem smislu podali tudi nekaj priporočil. Pohvalil je, da je viden velik napredek v sistematičnosti dela na sistemih vodenja, kar lahko utemeljuje z dejstvom, da so presojevalci v našem podjetju presojo opravljali že večkrat in ga dobro poznajo. Pohvalno je, da sistem ni le na papirju, ampak se uporablja kot orodje za stalno izboljševanje. Zahvalil se je tudi vsem za res konstruktivno in operativno sodelovanje na sami presoji, kar je omogočalo, da je presoja izvedena kar najbolj profesionalno. Na koncu je dejal, da so presojevalci na podlagi izvedene presoje ugotovili, da sistemi vodenja ustrezajo standardom, tako da bodo certifikacijskemu organu TÜV v Nemčiji podali predlog za podaljšanje veljavnosti certifikatov.

Direktor TET mag. Marko Agrež pa je povedal, da je TET vedno težila k stalnim izboljšavam na vseh področjih in da bo tako tudi v prihodnje. S sistemi tako dokazujemo našo organiziranost, našo skrb in odnos do okolja ter varnosti in zdravja pri delu. Zahvalil se je presojevalcem za opravljeno delo in seveda svojim sodelavkam in sodelavcem za dobro opravljeno delo, ki so ga vložili v pripravo zunanje presoje, čemur se pridružujem tudi sam.

LETNI POPIS

Milena TREVEN

KONEC KOLEDARSKEGA LETA NE POMENI SAMO VESELEGA DECEMBRA, AMPAK JE TO TUDI ČAS INVENTUR OZIROMA LETNIH POPISOV, KI JIM JE POTREBNO NAMENITI VELIKO POZORNOSTI IN PRI TEM UPOŠTEVATI DOLOČENE PREDPISE.

Zapostleni se večinoma kar zgrozijo, ko dobijo v roke Sklep o imenovanju v popisno komisijo. Tako se vsaj enkrat letno z nejevoljo lotevajo tega opravila, saj se neredko zgodi, da se številke ne ujemajo, pa tudi sam postopek prepoznavanja in pregleda izdelkov je časovno zamuden. Ročno popisovanje od popisovalca zahteva veliko mero zbranosti pri delu na terenu, kar pomeni tudi precej porabljenega časa. Še več časa pa terja usklajevanje in urejanje zajetih podatkov, katerih točnost je zaradi količine in ročnega zajema mnogokrat vprašljiva.

Inventura ali popis sredstev in obveznosti zato ni le predpisano opravilo, temveč vodi poslovodstvo k sprejemu novih organizacijskih ukrepov in poslovne politike podjetja. Ta pa spet vodi k bolj smotrnemu in odgovornemu ravnanju vseh dejavnikov poslovanja podjetja.

Izvedba inventure ali popisa je opredeljena v Pravilniku o inventuri, prav tako tudi število popisnih komisij. Vsaka komisija šteje vsaj tri člane. Sklep o imenovanju popisnih komisij sprejme direktor. Člani popisnih komisij so v času popisa razbremenjeni drugih obveznosti. Pri popisu zalog premoga in kurilnega olja sodelujejo zunanje institucije, ki komisiji pomagajo pri posameznih zahtevnih odločitvah.

Naloge popisnih komisij so: ugotavljanje, merjenje, preštevaje ter vpisovanje podatkov v popisne liste, vpisovanje sprememb, nastalih med dnevom popisa in določenim datumom, pod katerim se popis opravlja, vpisovanje dejanskega stanja v popisne liste, ugotavljanje razlik med stanjem, ugotovljenim s popisom, in knjigovodskim stanjem, dajanje predlogov, kako se te razlike likvidirajo in knjižijo ter podpisovanje popisnih listin.

Poročilo o popisu mora vsebovati podatke o poteku fizičnega popisa, vključno z informacijami o problemih, ki so pri tem nastali, mnenje komisije o vzrokih za nastanek ugotovljenih primanjkljajev in presežkov. Poslovodstvo obravnava zbirno poročilo o popisu ter s sklepi odloči o načinu likvidacije ugotovljenih primanjkljajev oziroma presežkov materialnih in drugih vrednosti, odpisu in uničenju neuporabnih in zastarelih sredstev, odpisu terjatev, prodaji ... Vsaka inventura je opravilo, ki zahteva veliko časa in dela. Da bi porabljeni čas in napake zmanjšali, bi bilo smotrno uporabljati črtno kodo. Črtna koda uporabnikom ponuja zanesljiv medij, ki se uporablja za vnos podatkov v računalnik in avtomatsko identifikacijo prebranih artiklov. Ažuriranje artiklov, označenih s črtno kodo, zahteva posebno pripravo, ki omogoča krajši čas inventure, manj ljudi ter natančne podatke o stanju zalog.

Med brskanjem po internetu sem našla tudi članek zasavskega podjetja, ki se ukvarja z računalniškimi programi. To je na podlagi pozitivnih odzivov svojih strank v svoje oglaševalske namene uporabilo slogan: »Da se boste prostovoljno javili v inventurno komisijo«. Takšen program z veseljem pričakujemo tudi v TET, tako popisovalci kot strokovni sodelavci.

Naš cilj je bil v elektronsko obliko prenesti predvsem tiste dele nabavnega procesa, ki bodo vsem sodelujočim v procesu nabave (predvsem skrbnikom pogodb) olajšali in pospešili delo.

Postopka pregledovanja pogodb in potrjevanja potreb in naročil sta sedaj v celoti elektronska. Eksterna naročila, ki jih potrdi direktor, se avtomatsko vpišejo v sistem izhodne pošte in se glede na določene parametre pošljejo partnerju prek e-pošte, elektronske izmenjave digitalno podpisanih dokumentov ali na papirju, z navadno pošto. Odvisno od naših želja in tehničnih možnosti naših poslovnih partnerjev. ODOS nam pomaga pri hitrejšem in lažjem iskanju in pregledovanju dokumentacije v nabavnem postopku.

NAROČILA MALE IN VELIKE VREDNOSTI (RAZEN POTROŠNEGA MATERIALA)

Postopek naročanja do izbora ponudnika ostane enak, kot je bil do sedaj. V tem začetnem delu iskanja in izbora ponudnika je sprememba le pri pogodbi, ki se kot del povpraševalne dokumentacije pripravi in prvič pregleda že v ODOS-u.

LETOS FEBRUARJA JE MINILO NATANKO DVE LETI, ODKAR SMO ZAČELI S PROCESOM OBVLADOVANJA ODSOTNOSTI V ODOS-U. V ZAKLJUČKU PROJEKTA SISTEM UPRAVLJANJA Z DOKUMENTI PA SMO IMPLEMENTIRALI V ODOS ŠE DEL NABAVNEGA POSTOPKA.

Omogočeno je bolj pregledno in hitrejšo pregledovanje pogodb. Ni več dvokrožnega postopka potrjevanja – najprej postopka potrjevanja pogodbe, potem pa še vnos in postopek potrjevanja naročila. Tako skrbniku pogodbe ni več potrebno vnašati potrebe v ZRCalo in še enkrat izvesti celotnega postopka potrjevanja naročila, kot je bilo to potrebno do sedaj, saj imamo že z obeh strani podpisano in veljavno pogodbo z dobaviteljem.

Avtomatizirana in bolj obvladljiva je tudi kontrola o zapadlosti garancij, saj bo ODOS v dogovorjenih rokih pred zapadlostjo garancij po elektronski poti obveščal o tem finančno službo in skrbnika pogodbe. Tako bo lažje nadzirati izplačila računov in se zaščititi pred izvajalci, ki ne bi izpolnjevali pogodbenih določil. Vsi dokumenti nabavnega postopka so na enem mestu, na klik takoj dosegljivi vsem pooblaščenim za ta postopek.

DIREKTNA NAROČILA (STORITVE DO 5.000 EUR IN MATERIAL DO 10.000 EUR)

Potrebo skrbnik vnese v ZRCalo in jo ovrednoti. Na podlagi tega se v ODOS-u avtomatsko ustvari zadeva s to potrebo. V tem trenutku je za vse vnašalce potreb in potrjevalce tudi konec vnosov in vpogledov v ZRCalo za to potrebo. Vse ostalo izvajamo v ODOS-u, kjer so na vpogled prispelle in izbrane ponudbe ter morebitne obrazložitve potrebe v e-obliki. Tako bodo lahko potrjevalci sedaj pred potrditvijo potrebe enostavno s klikom na zeleni dokument pregledali tudi pripete ponudbe in drugo spremno dokumentacijo (obrazložitve ...).

Vsi v verigi pregleda in potrjevanja eksterne naročilnice imajo možnost vpisa pripomb in zavrnitve eksterne naročilnice eno stopnjo nazaj. Vsi pooblašчени udeleženci v postopku pa imajo tudi vpogled v proces potrjevanja, tako da vedno vedo, v katerem delu procesa se naročilo nahaja.

TRGOVINSKE KLAVZULE

Andreja JAZBINŠEK

INCOTERMS (International Commercial Terms) so pravila za uporabo trgovinskih klavzul v domači in tuji trgovini, ki določajo pravice ter obveznosti strank prodajne pogodbe v zvezi z dobavo prodanega blaga:

- kraj in čas dobave blaga kupcu,
- kraj in čas prehoda nevarnosti izgube ali poškodovanja blaga s prodajalca na kupca,
- razporeditev blagovnih stroškov med strankami prodajne pogodbe, kot so zlasti prevoznina, zavarovalnina itd.,
- druge pravice in obveznosti strank npr. obveznost izvoznega in uvoznega carinjenja, zavarovanja blaga, sklenitev prevozne pogodbe, pakiranje blaga in podobno.

Z uporabo pravil INCOTERMS se izognemo negotovosti glede različnih razlag trgovinskih klavzul v različnih državah. Sklicevanje na določeno pravilo INCOTERMS 2010 v prodajni pogodbi namreč jasno določa posamezne obveznosti pogodbenih strank in tako zmanjšuje tveganje pravnih zapletov.

1. januarja 2011 so začela veljati prenovljena pravila INCOTERMS 2010, ki so nadomestila dosedanje INCOTERMS 2000. Spremembe in dopolnitve pravil INCOTERMS so sledile potrebam mednarodne trgovinske prakse, zlasti glede modernejših načinov komuniciranja in izmenjave podatkov ter spreminjanje transportnih tehnik. INCOTERMS 2010 prinašajo določene spremembe glede na aktualno verzijo (2000) in sicer:

- namesto 13 kupoprodajnih paritet, jih bo sedaj samo 11,
- ukinejo se paritete: DAF, DES, DEQ in DDU,
- vpeljejo se dve novi pariteti: DAT (Delivered At Terminal) in DAP (Delivered At Place).

Pri obeh novih klavzulah pride do dobave na navedenem namembnem kraju:

- pri klavzuli DAT, ko je blago kupcu dano na razpolago razloženo s prevoznega sredstva;
- pri klavzuli DAP pa, ko je blago kupcu dano na razpolago pripravljeno za razkladanje na prevoznem sredstvu (nerazloženo). Klavzula DAP nadomešča dosedanje DAF, DES in DDU.

V najnovejši verziji so pravila INCOTERMS razvrščena le v dve kategoriji, in sicer glede na način prevoza, za katerega so namenjene:

- pravila, ki veljajo za vse vrste transporta in
- pravila, ki veljajo za pomorski in notranji rečni transport.

Ta razvrstitev je zamenjala »staro« razvrstitev klavzul, ki je temeljila na razmerju med obsegom obveznosti prodajalca in kupca, v štiri osnovne kategorije (E, F, C in D).

KLAVZULE, KI VELJAJO ZA VSE VRSTE TRANSPORTA:

- EXW - Ex Works (franko tovarna)
- FCA - Free Carrier (franko prevoznik)
- CPT - Carriage Paid To (prevoz plačan do)
- CIP - Carriage and Insurance Paid (prevoz in zavarovanje plačana do)
- DAT - Delivered At Terminal (dobavljeno na terminalu)
- DAP - Delivered At Place (dobavljeno v kraju)
- DDP - Delivered Duty Paid (dobavljeno ocarinjeno)

KLAVZULE, KI VELJAJO ZA POMORSKI IN NOTRANJI REČNI TRANSPORT:

- FAS - Free Alongside Ship (franko ob ladji)
- FOB - Free On Board (franko na ladijski krov)
- CFR - Cost and Freight (stroški in prevoznina)
- CIF - Cost, Insurance and Freight (stroški, zavarovanje in prevoznina)

Nova pravila INCOTERMS 2010 naj bi bila bolj prijazna uporabnikom in naj bi sledila spremembam na trgu (elektronsko poslovanje ipd.), jasneje pa naj bi tudi opredeljevala razmejitve odgovornosti med prodajalcem in kupcem v domačem prometu.

Klavzule INCOTERMS so se tradicionalno uporabljale v mednarodnih prodajnih pogodbah, kjer je blago prehajalo čez državne meje. Vendar pa so v različnih delih sveta z nastankom trgovinskih blokov, na primer Evropske unije, mejne formalnosti izgubile pomen. Posledično podnaslov pravil INCOTERMS 2010 sedaj tudi formalno priznava njihovo uporabnost tako za mednarodne kot tudi za domače (notranje) prodajne pogodbe. Pravila INCOTERMS 2010 tako na več mestih jasno določajo, da obstaja obveznost upoštevanja izvoznih oziroma uvoznih formalnosti le, kadar je to potrebno.

Torej, s 1. januarjem 2010 začnejo veljati prenovljena pravila INCOTERMS 2010, kar je treba upoštevati pri pripravi pogodb za leto 2011. Glede na to, da so pravila INCOTERMS dispozitivne narave, se pričakuje, da se bodo v prehodnem obdobju pojavljala tako stara kot nova pravila (tako dve novi pariteti kot tudi tiste štiri paritete, ki jih INCOTERMS 2010 ukinjajo).

ZDRAVJE – NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO?

mag. Mojca TURNŠEK

Dispanzer medicine dela predstavlja pomemben preventivni instrument, saj aktivno spremlja del našega časa, ki ga preživimo v službi, kjer smo lahko izpostavljeni škodljivim učinkom za naše zdravje ter izpostavljeni dejavnikom tveganja, ki lahko vodijo do poškodb. Na področju medicine dela, prometa in športa se odvijajo naloge aktivnega zdravstvenega varstva zaposlenih, udeležencev v prometu in športnikov. Opravljajo pa tudi ogleda, zdravstvene ocene in analize delovnih mest.

Kar 60 zaposlenih v TET je v lanskem letu opravilo preventivni zdravstveni pregled na medicini dela v ZD Hrastnik. Na osnovi pregledov so bila nato pripravljena zdravniška spričevala o delazmožnosti. Obseg in vsebina pregleda sta odvisna od delovnega mesta ter določena na osnovi ocenjenih obremenitev, škodljivosti in zahtev v skladu z Izjavo o varnosti z oceno tveganja. Iz poročila medicine dela lahko razberemo, da je vsak pregledani delavec imel v povprečju 2,4 dejavnika tveganja, ki pospešujeta nastanek in razvoj bolezni srca in ožilja ter drugih kroničnih degenerativnih obolenj (predvsem gibal), pa tudi malignih obolenj. V kakšnem vrstnem redu, glede na pogostost, pa so se omenjeni dejavniki tveganja pojavljali? Na prvem mestu je prekomerna telesna teža (65 %), ki ji sledijo zvišane maščobe v krvi (36,7 %) in pomanjkanje rekreativne telesne aktivnosti (35 %). Na četrtem mestu je kajenje, nato zvišan krvni tlak, znaki prekomernega uživanja alkohola ter zvišan sladkor v krvi. Dejavnikom tveganja sledijo tudi ugotovljene bolezni in okvare zdravja. Poklicnih bolezni in sumov na poklicno bolezen na medicini dela niso ugotovili. Rezultati so zelo zaskrbljujoči! Pa verjetno vsi trdimo, da je zdravje naše največje bogastvo. Zdaj je torej čisto pravi trenutek, da se postavimo pred ogledalo in se vprašamo: Kaj pa sploh naredimo za svoje zdravje?

V celoti je poročilo medicine dela objavljeno na intranetni strani, kjer si lahko preberete tudi vsa priporočila, ki jih je podala specialistka medicine dela, prometa in športa.

»Hiter, obremenitev poln način življenja nas odmika od globlje povezanosti s seboj, pogosto povzroča stresne odzive, ki se zrcalijo na telesni, duševni in duhovni ravni. Kar potrebujemo je pristen in odkrit stik s seboj ter okolico ter učinkovito soočanje z življenjskimi izzivi.« Vir: revija Zdravje

RAZVADE NAŠE VSAKDANJE

Alojzija Jordan SIMONČIČ

Znanstveniki so z raziskavami prišli do spoznanj, da je mogoče, da so določene bolezni že zapisane v naših genih, ali pa kasneje v življenju zaradi teh bolezni sploh zbolimo, pa je odvisno od nekaterih dejavnikov. Skoraj ni človeka, ki ne bi imel kakšno navado ali razvado, ki bolj ali

NEKATERI PRAVIJO, DA JE ČLOVEK OB ROJSTVU KOT NEPOPISAN LIST PAPIRJA ALI PO LATINSKO TABULA RASA. VEČINI JE V ZIBELKO POLOŽENO ZDRAVO TELO Z ZDRAVIMI ORGANI. NEKATERI PA ŽE OB ROJSTVU POTREBUJEJO POMOČ MEDICINE, DA LAHKO SPLOH ZAČNEJO ŽIVETI.

manj škoduje njegovemu zdravju. Zaradi tega kasneje v življenju človek zboli, kar močno vpliva na kakovost njegovega življenja.

Pri nekaterih boleznih nam medicina lahko pomaga s tem, da nam ozdravi naše telo in dušo ter nam tako da novo priložnost, da zaživimo bolj zdravo in kakovostno življenje. Spet pri drugih pa to žal ni več mogoče, ker so škodljivi zunanji vplivi in naš način življenja že tako okvarili naše organe, da nam tudi zdravniki ne morejo več pomagati.

Med škodljive življenjske sloge ljudi štejemo kajenje, pretirano uživanje alkohola in drugih opojnih substanc, zdravlil in pretirano uživanje hrane, predvsem tiste, ki so jo strokovnjaki označili za zdravju škodljivo. Zgolj prenašanje kot tako pa za naše telo ni škodljivo. Današnje modne muhe narekujejo že skoraj podhranjen videz telesa, kar pa se lahko doseže s stradanjem in drastičnimi dietami, ki lahko prav tako ogrozijo naše zdravje. Poleg tega tudi življenjski slog, v katerem je premalo gibanja, predvsem tistega v naravi, našemu telesu ni v pomoč.

Naj nenazadnje spomnim še na to, da nas je naš način življenja pripeljal do tega, da najraje posedamo pred kvadratnimi škatlami in buljimo v ekran, bodisi pred televizorjem bodisi pred računalnikom. Pri tem sploh ne pomislimo, da s tem ko ne gremo med ljudi, izgubljam pristne medčloveške odnose in siromašimo svoje socialno življenje, tako da še svojih sosedov in sodelavcev ne poznamo več.

Na ta način prihaja do dehumanizacije naših odnosov - ni nam več mar za sočloveka, sploh ne opazimo, če nekdo živi v pomanjkanju in trpljenju, če pa že, pa niti ne pomislimo, da bi bili lahko mi tisti, ki bi sočloveku lahko pomagali. Mogoče z drobno pozornostjo, s toplim stiskom roke ali pogovorom, saj včasih človek v stiski potrebuje le nekoga, ki ga posluša in ga poskuša razumeti.

Večkrat se sprašujemo, kam so šli tisti zlati časi, ko so se ljudje več družili in si vzajemno pomagali. Ne zavedamo pa se, da je prav vsak izmed nas tisti, ki lahko prispeva k boljšim medosebnim odnosom.

Zato ne odlašajmo, prebudimo altruista v sebi in s tem pomagajmo drugim, pa tudi sebi.

NAZAJ K NARAVI

Uroš ZALOKAR

Ne razmišljamo o sebi, kaj je za nas dobro in kaj slabo. Seveda pa je povsem drugače kadar gre za naš avto, ki mora imeti vse najboljše – redne servise, če malo drugače zveni, ga peljemo k mehaniku ...

Kaj pa mi? Ko telo ne zmore, zbolimo. Obiščemo zdravnika, ki nam predpiše zdravila ali pa nas napotijo k specialistom, kjer največkrat čakamo skoraj tako dolgo, da se že pozdravimo. Dandanašnja zdravila so izdelana v sodobnih laboratorijih. To so umetno ustvarjena mrtva sredstva, ki ne izbirajo in uničujejo v telesu tako zdravo kot nezdravo, tako dobro kot slabo. Poleg tega vsebujejo še različne škodljive dodatke, ki prav tako vplivajo na naše telo. V navodilih za uporabo zdravila je napisano, kaj zdravilo vsebuje, za kaj se uporablja in možni stranski učinki. Dobro je, če si jih preberemo ter se tako informiramo o tem, kaj vnašamo v svoje telo in kakšne so možne posledice.

K sreči obstajajo naravna zdravila, ki so jih poznale že naše babice in dedki, uporabljali so jih v daljni preteklosti, jih dopolnjevali in prenašali znanje iz roda v rod.

Naravna zdravila ob pravilni uporabi nimajo škodljivih stranskih učinkov. Eno izmed zelo učinkovitih naravnih zdravlil je glina. Glinasta zmes je sestavljena iz nešteto zelo finih zrnc v obliki

OB NEPRESTANEM HITENJU IN ŽELJI PO DOSEGANJU MATERIALNIH DOBRIN NAM ZMANJKUJE ČASA, DA BI PRISLUHNILI PREOBREMENJENOSTI NAŠIH TELES.

lističev s celično strukturo, kar ji med drugim omogoča veliko absorpcijsko in očiščevalno moč. Na telo deluje tako, da povleče bolečino ali bolezen iz telesa oziroma spodbudi telo k samozdravljenju. Obstaja več vrst glin: bela, siva, rjava, rdečkasta, zelena in temno siva. Pri nas v Sloveniji je veliko nahajališč glin. Najdemo jo skoraj povsod v naravi, ponavadi pod vrhno plastjo zemlje. Za zdravljenje uporabljamo glino nepredelano, v stanju kakršnem jo izkopljemo – surovo. Najboljše je, če je glina mastna in brez primesi. Pri uporabi glin ne uporabljamo kovinskih skled in žlic, torej nobene kovine. Najboljša je uporaba lesenih žlic, steklenih kozarcev, steklenih posod, keramičnih kozarcev ali keramičnih skled.

S pomočjo glin si lahko pomagamo pri skoraj vseh boleznih današnje dobe – pri acidozi, aknah, alergijah, artritisu, cistah, driski, gangreni, infekciji, išiasu, migreni, raznih vnetjih, ranah, zlomih, izvinih, kožnih obolenjih ... Gline lahko uporabljamo notranje ali zunanje. Za notranjo uporabo uporabljamo fino glino, ki ne škrti med zobmi. Kupimo jo lahko v specializiranih trgovinah z zelišči, zdravo prehrano ali lekarnah. Na začetku spoznavanja z glino, natočimo v kozarec približno dva decilitra vode, dodamo kavno žličko glin, premešamo in pustimo čez noč. Zjutraj na tešče spijemo vodo iz kozarca, glino zavržemo in pripravimo nov napitek. Po sedmih dneh pitja glinene vode zjutraj premešamo glino v kozarcu in spijemo vodo, zmešano z glino. Gline pijemo štirinajst dni, tako da vse skupaj zaključimo po treh tednih. Po enaindvajsetih dneh premora lahko pitje glin ponovimo. Ta oblika uživanja glin odstranjuje škodljive snovi iz telesa.

Za zunanjo uporabo moramo glino dobro posušiti, najboljšo na soncu. Ko se glina posuši, jo zdrobimo na čim manjše koščke. Odstranimo kamne, koreninice in pesek. Gline položimo v stekleno posodo in jo prelijemo z vodo. Na začetku, ko spoznavamo glino, moramo vodo dolivati ali dodajati glino, da

najdemo želeno gostoto. Pustimo jo stati čez noč, da se napoji in rahlo nabrekne. Za obkladke naj ne bo ne pregosta in ne preredka. Ko pripravljamo glino za obkladke, je nikoli ne mešamo. Nabreklo glino vzamemo iz posode z leseno kuhalnico, položimo na obolelo mesto, dva do tri, včasih več centimetrov na debelo, prekrijemo z gazo in zavijemo. Lahko pa jo damo kar na gazo in položimo na obolelo mesto. Če ne želimo položiti glin neposredno na obolelo mesto, podložimo spodaj bombažno gazo. Gline lahko polagamo hladno ali segreto. Segrevamo jo počasi, nikoli z močnim virom toplote. Najboljše je, če jo segrejemo na soncu ali pa posodo z glino postavimo v večjo posodo, v katero natočimo vodo in jo segrejemo na štedilniku. Hladni obkladki se uporabljajo pri vnetjih, segreti pa pri regeneraciji ali obnavljanju tkiva in kosti. Kadar polagamo hladno glino in se glina po kratkem času ne segreje ter nas neprijetno hladi, zamenjamo obkladke z mlačnim. Včasih pa obkladke glin postane vroč, lahko že po nekaj minutah, takrat ga zamenjamo z novim. Uporabljeno glino vržemo stran. Zdravljenje z glino lahko povzroči močne reakcije v telesu, zato pred uporabo glin zberimo dovolj informacij in se na zdravljenje pripravimo. Strah ali lenoba lahko namreč postaneta močna ovira pri samozdravljenju našega telesa, pri katerem nam je glina dobra pomočnica. Pred uporabo priporočam, da si preberete knjigo *Gline zdravi, moč žive zemlje*, ki jo je napisal Raymond Dextreit in je izšla pri založbi Račke/Valenovak. V njej med drugim piše:

*»Zemlja,
od koder smo prišli,
kamor se bomo vrnili,
zemlja,
od koder pride vse, kar živi,
kamor se povrne vse, kar umrje,
zemlja,
ki sprejme smrt in daje življenje.«*

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Delovski dom Trbovlje

Osmi februar, Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, dan simbolne vrednosti za vse nas, ki smo ali se čutimo Slovence. Dan, ko vsako leto znova opredelimo in vzpostavimo svoje svetovljanstvo, svojo kulturno tradicijo, svoje evropejstvo. Kulturni dan kot spomenik pesniku, katerega delo nas plemeniti, osmišlja in kaže pot naprej. Osmi februar, dan nacionalnega ponosa. Mogoče vse to zveni malo nastopaško in pretirano, pa vendar. Ni ravno veliko narodov ne v Evropi ne v svetu, ki si za svoj temelj, svoj postulat izberejo pesnika in njegovo delo. Države in narodi so navadno utemeljeni na krvi, na agresiji. Veliki narodi postavljajo spomenike svojim vojskovodjem, herojem in politikom. V njihovem zgodovinskem spominu ostajajo zmagovite bitke in ozemeljska osvajanja, skratka »veličastna« preteklost. Le mi, tako drobni in samosvoji tu nekje v središču Evrope smo si izbrali za svojega »vojskovodjo«, za svojega heroja Pesnika. Nas Slovencev ni ohranila surova moč, niti ne zavojevalske vojne, temveč klena slovenska beseda. Jezik naših prednikov, skozi zgodovino tako zatiran, včasih tudi zanemarjen in zaničevan. Vsi naši gospodarji v stoletjih pred nami so ga skušali zatreti, uničiti. Izbrisati spomin na njega. Ni jim uspelo. Še vedno smo tu, z vsemi našimi prepiri, z vsemi našimi zamerami. Z vsemi našimi skrbmi, pričakovanji in upi. Nekako smo preživeli vso to včasih zelo razburkano pot skozi zgodovino, skozi vojne in diktature. Dragi moji, pomislite samo na besedilo naše himne. Žive naj vsi narodi ...

Prepogosto pozabljamo, čež kakšno trpljenje in ovire so šli naši predniki, da so ohranili ta jezik in z njim svojo samobitnost in drugačnost. Danes se utapljam v brezmejnosti potrošniške družbe in kulturne kolonizacije. Pa vendar se vsakega osmega februarja spomnimo svoje krvi in svojih genov ter počastimo tiste med nami, ki so v preteklem letu ali s celim svojim življenjem pokazali in dokazali, da jim ni vseeno. Da je vredno truda, da še vedno vemo, od kod prihajamo, kdo smo in kam gremo.

V letošnjem letu je prejemnik nagrade Tončke Čeč za dosežke na kulturnem področju gospa Marija Govejšek, pobudnica številnih kulturnih dogodkov ter vrsto let organizatorica prireditev kot so »Pokaži, kaj znaš«, »Poznaš svoj domači kraj« ter proslav ob različnih dogodkih. Njena največja želja, ki je ne skriva, je pridobitev dvorane za potrebe krajanov Krajevne skupnosti Klek. Pri tem vedno poudarja, da misli na vse krajanke Prapreč, Čebin, Svete Planine, Planinske vasi in Kleka. Precejšnjo vlogo v njenem življenju ima Kulturno prosvetno društvo Tončke Čeč. V njem je

Sproslave

nastopala kot cicibanka, pionirka, mladinka in tudi pozneje. Lahko bi dejali, da je bila s starim očetom Andrejem kar med tistimi, ki so bili »duša« društva. Vedno je bila in je tudi še danes zagovornica tiste kulture, ki jo nekateri še kako pozabljajo, to je kulture odnosa in dialoga med ljudmi, prenašanja vrednot na mlajše generacije, prijateljstva in ohranjanja preteklosti.

V kulturnem programu letošnje proslave ob osmemu februarju so na veličastni prireditvi v javnem Zavodu za kulturo Delavski dom Trbovlje ob navdahnjenem govoru našega župana Vilija Trevna sodelovali tudi Zveza kulturnih društev Trbovlje, Komorni zbor Trbovlje, Mešani pevski zbor Svoboda Trbovlje, Mladinsko gledališče Svoboda Trbovlje, Literarni prijatelji društva upokojencev Trbovlje in Folklorna skupina Svobode center Trbovlje. Po občinski proslavi so obiskovalci nadaljevali s prijetnim druženjem v zgornji avli Delavskega doma ob dobro založenih mizah, ki jih je letos pripravilo gostišče Račič.

NAPOVEDNIK KULTURNIH DOGODKOV V DELAVSKEM DOMU TRBOVLJE

V mesecu marcu bo že tradicionalni koncert pevske skupine Uns Trboul, 4. 3. 2011 ob 20. uri v kavarni Delavskega doma Trbovlje. 8. marca bo otvoritev likovne razstave društva RELIK, 10. marca pa bo gledališka predstava 5 moških.com. 17. marca bo Revija odraslih pevskih zborov, 22. marca abonmajnska predstava (za/izven) Romanca SLG Celje, 30. marca pa bo otvoritev multimedijske razstave umetnice Tine Istenič v Novi galeriji. V mesecu aprilu bo 16. aprila dobrodelni koncert v organizaciji Gimnazije in ekonomske srednje šole Trbovlje, 17. aprila pa bo na sporedu veliki koncert Big banda iz Krškega in Zagorja ob Savi. Prav tako bo v mesecu aprilu že tradicionalni festival novomedijske umetnosti SPECULUM ARTIUM 2011 z gosti s celega sveta. V mesecu maju pa bo v Novi galeriji razstavljal priznani akademski slikar Klavdij Tutta. Vljudno vabljeni!

VELIKI MALI POTEPUH

Matjaž PAUŠER

Črno-bela televizija, velika dipol antena na strehi ali balkonu in neprestane težave z dobrim sprejemom tistih nekaj programov. Pa dnevnik, še neke druge nesmiselne oddaje in Cik-Cak, potem pa spat. A pred tem je bilo še nekaj – komedija, nemi film in v glavni vlogi mali potepuh Charlie Chaplin. Ja, ja, prav tisti Charlie Chaplin, na katerega ste v tem trenutku pomislili. V vlogi, ki si jo je napisal sam – vlogi malega potepuha, a z manirami in dostojanstvom gospoda. Ja, ja, in smešen je bil – oblečen v prevelike vrečaste hlače, ozek suknjič, kegljaško kapo in prevelike čevlje. Pa obvezna sprehajalna palica iz bambusa ter mali brki, ki jih je svojemu liku dodal, ker je mislil, da režiser od njega pričakuje, da je starejši. In tako je lik potepuha ugledal luč sveta v njegovem drugem filmu Kid Auto Races. Sledile so komedije in celovečerni filmi, zadnja dva že v zvočni tehniki, kljub temu da je zagovarjal tezo, da je film v prvi vrsti umetnost pantomime. „Kretnje je mogoče bolje razumeti kot besede,“ je dejal. Kako pomenljivo. A kljub uspešni igralski in režiserski karieri vseeno ni pozabil na svoja zgodnja siromašna leta, ki so imela velik vpliv na njegove filme, v katerih je kasneje oživil prizore otroštva v revnem londonskem predelu. In takšnega ga hranimo v svojem spominu – velikega, a hkrati skromnega komika,

Za komedijo potrebujemo le park, policaja in lepo deklico.

Charlie Chaplin

nagrajenega z oskarjem za življenjsko delo in v Veliki Britaniji odlikovanega z viteškim redom in nazivom Sir. Za njim so ostala številna dela, ki si jih lahko še danes ogledamo na spletnih straneh z video vsebinami. A Charlie Chaplin tudi po smrti buri duhove. V njegovem filmu The Circus iz leta 1928 so namreč odkrili žensko, ki govori po mobilnem telefonu. Tako ugibanja sežejo od teze, da gre za potvorjen posnetek, pa vse do Chaplinove šale, namenjene prihodnjim gledalcem, češ da je zaslužil razvoj telekomunikacij. Nepojasnjeno ostaja tudi vprašanje, komu ženska sploh telefonira. George Clark, ki je video po naključju odkril, je prepričan, da gre za potovanje v času. Kakor koli pa nam je zapustil še nekaj, in sicer svoje misli in razmišljanja o življenju, ki jih je sam sebi napisal za svoj 70. rojstni dan. Misli, ki imajo globlji pomen, misli, ki so lahko namenjene tudi nam in za ta čas, če si jih le upamo prebrati, o njih razmisliti in jih tudi razumeti. A to, zadnje, je pač vprašanje vsakega posameznika. In verjetno nas bo ponovno presenetil – nekje in nekoč, ko bo to zopet potrebno.

O ŽIVLJENJU

*Ko sem se začel resnično imeti rad,
sem spoznal, da sem vedno in ob vsaki priložnosti
na pravem mestu in v pravem času
in da je vse, kar se dogaja, pravilno –
od takrat dalje sem lahko miren.
Danes vem, da se to imenuje ZAUPANJE.*

*Ko sem se začel resnično imeti rad,
sem lahko spoznal, da so čustvena bolečina in trpljenje
za mene samo opozorila, da živim v nasprotju z lastno resnico.
Danes vem, da se to imenuje BITI VERODOSTOJEN.*

*Ko sem se začel resnično imeti rad,
sem prenehal hrepeneti za nekim drugim življenjem
in lahko sem videl, da je bilo vse okoli mene poziv za rast.
Danes vem, da se to imenuje ZRELOST.*

*Ko sem se začel resnično imeti rad,
sem si prenehal krasti prosti čas
in prenehal sem ustvarjati mogočne projekte za prihodnost.
Danes počnem samo to, kar ustvarja zadovoljstvo in radost,
tisto, kar ljubim in kar ustvarja smeh v mojem srcu,
na moj lasten način in v mojem osebnem ritmu.
Danes vem, da se to imenuje ČASTITOST.*

*Ko sem se resnično začel imeti rad,
sem se osvobodil vsega, kar ni bilo zdravo zame,*

od jedi, ljudi, stvari, situacij
in od vsega, kar me je vedno ponovno povleklo nižje, proč od samega sebe.

Na začetku sem to imenoval »zdravi egoizem«,
a danes vem, da je to LJUBEZEN DO SAMEGA SEBE.

Ko sem se resnično začel imeti rad,
sem prenehal imeti vedno prav,
tako sem bil manj v zmoti.
Danes sem spoznal, da se to imenuje SKESANOST.

Ko sem se resnično začel imeti rad,
sem se odrekel življenju v preteklosti
in da skrbim glede prihodnosti.
Sedaj živim samo v tem trenutku, v katerem se vse začinja.
Tako živim danes in to imenujem ZAVEDANJE.

Ko sem se resnično začel imeti rad,
sem spoznal, da lahko od svojih misli zbolim in da sem lahko slaboumen.
Ko pa sem spet našel moči svojega srca,
je razum dobil pomembnega partnerja.
To vez danes imenujem MODROST SRCA.

Ni potrebe, da se še naprej bojimo razprav,
konfliktov in problemov s samim seboj in z drugimi,
ker tudi zvezde sem ter tja trčijo med seboj
in nastanejo novi svetovi.
Danes vem: TO JE ŽIVLJENJE.

Charlie Chaplin, sebi za 70. rojstni dan

KOLLYJEV KOTIČEK

KOLIKO LET JE POTREBNIH,
DA NOČNA LUČKA V KOTU SPALNICE
OBŽGE ŽE DOLGO NEMODERNE TAPETE?
KOLIKO MESECEV JE POTREBNIH,
DA POTEŠIŠ ŽELJO PO POLETJU,
MORJU IN SONČNIH ZAHODIH
V OBJEMU SAMO TISTE OSEBE.
KOLIKO TEDNOV JE POTREBNIH, KO ČAKAŠ,
DA ZRASE REGRAT NA TRAVNIKU PRED HIŠO,
ČEPRAV JE KROMPIR ŽE DAVNO KUHAN.
KOLIKO DNI JE POTREBNIH, DA SE ZAVEŠ,
DA JE ŠE ENO ŽIVLJENJE VEČ V HIŠI,
KO POSLUŠAŠ OTROŠKI JOK.
KOLIKO UR NAJ TRAJA NOČ,
KO LEŽIŠ OB LJUBLJENI OSEBI.
KOLIKO MINUT TRAJA ŽELJA PO ORGAZMU
PREDEN GA DOŽIVIŠ.
KOLIKO SEKUND POTREBUJE MUHA
ENODNEVNICA,
DA SE ZAVE KRATKOSTI ŽIVLJENJA.
ČAS JE VEDAR RELATIVEN.
KOLIKO LET JE POTREBNIH, DA SE ZAVEŠ,
DA JE ŠE ENO ŽIVLJENJE VEČ V HIŠI?
KOLIKO DNI JE POTREBNIH, DA SE ZAVEŠ,
DA JE ŠE ENO ŽIVLJENJE VEČ V HIŠI?
KOLIKO DNI JE POTREBNIH, DA SE ZAVEŠ,
DA JE ŠE ENO ŽIVLJENJE VEČ V HIŠI?
KOLIKO DNI JE POTREBNIH, DA SE ZAVEŠ,
DA JE ŠE ENO ŽIVLJENJE VEČ V HIŠI?

07.01.2011**SMUČARSKI IZLET NA POHORJE**

Kljub ne najboljši vremenski napovedi, so skozi oblake pokušali sončni žarki in tako pomagali sindikatu pri organiziranju zimskih aktivnosti.

11.01.2011**ZUNANJA PRESOJA SISTEMOV VODENJA**

V TET je bila uspešno opravljena 1. kontrolna presoja sistema BS OHSAS 18001:2007 - sistem varnosti in zdravja pri delu, 5. kontrolna presoja ISO 14001:2005 - sistem ravnanja z okoljem in 7. kontrolna presoja ISO 9001:2008 - sistem vodenja kakovosti.

19.01.2011**SKUPNA SEJA SD IN IO SINDIKATA TET**

Informiranje s strani vodstva o izvedenih in planiranih aktivnosti, ki so pomembne za razvoj TET.

21.01.2011**PLANSKA KONFERENCA HSE**

V hotelu Mons v Ljubljani je potekala celodnevna planska konferenca HSE, katere moto je bil: Leto 2011 je leto pomembnih odločitev.

25.01. in 09.02.2011**USPEŠNO OPRAVLJANJE USPOSABLJANJA IZ VZD IN VPP**

Vsaki dve leti je potrebno obnavljati svoje znanje s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Tri skupine naših zaposlenih so svoje znanje že dokazale.

26.01.2011**SREČANJE Z MINISTRICO NA DEM**

Po uradnem delu srečanja predstavnikov Vlade z vodstvom DEM in HSE, sta imela predsednika SD DEM, Vlado Šega in predsednica SSD skupine HSE, mag. Mojca Turnšek možnost predstaviti delo SD ministrici za gospodarstvo, mag. Darji Radić.

26.01.2011**13. SEJA KOORDINACIJE SDE
1. ENERGETSKEGA STEBRA**

Potekala je v Ljubljani, na sedežu HSE.

27.01.2011**53. REDNA SEJA SSD SKUPINE HSE**

Potekala je v Ljubljani, na sedežu HSE. Poudarek: HSE je v fazi intenzivnega vlaganja.

28.01.2011**OBČNI ZBOR PIGD TET**

Članice in člani PIGD TET so se zbrali na svojem rednem letnem občnem zboru, kjer so potegnili črto pod lanskoletno delo in postavili cilje za letošnje leto.

28.01.2011**USPOSABLJANJE ZA ČLANE SD**

Člani SD nabirajo znanje na strokovnih usposabljanjih, ki jih organizira Združenje svetov delavcev Slovenije. Tematika: Vsebina in program dela sveta delavcev.

01.02.2011**9. REDNA SEJA SD**

Preverjanje realizacije sklepov iz leta 2010. Zadnji dogovori o vsebini programa dela za leto 2011 in postavljanje ciljev SD.

02.02. in 03.2.2011**USPOSABLJANJE ODOS –
MODUL NABAVNI POSTOPEK**

ODOS spoznavamo že dobri dve leti. Tokrat pa smo skozi delavnice preizkusili svoje znanje nabavnega procesa.

05.02.2011**ZIMSKE ŠPORTNE IGRE SKUPINE HSE V
CERKNEM**

Uspešni športniki TET dosegli zavidljivo 2. mesto.

OBČNI ZBOR

Pavel NEMET

ZADNJI PETEK V JANUARJU 2011 SMO SE ČLANI IN ČLANICE PIGD TET ZBRALI NA SVOJEM REDNEM LETNEM OBČNEM ZBORU, KJER SMO POTEGNILI ČRTO POD LANSKOLETNO DELO.

Občni zbor se je žal začel bolj žalostno, saj smo se istega dne poslovili od dolgoletnega poveljnika našega društva Marijana Pistotnika. Tako smo z minuto molka počastili njega kot tudi dolgoletnega predsednika PIGD TET in častnega predsednika Metoda Mravljaka, ki smo ga izgubili julija 2010.

Poleg vseh povabljenih predstavnikov sosednjih gasilskih društev so se občnega zbora udeležili tudi predstavniki gasilske zveze Trbovlje in člani PGD Kobilje iz Prekmurja, s katerimi naše društvo uspešno sodeluje že polnih 27 let. Svojo odsotnost sta opravičila direktor TET in pomočnik direktorja.

Po pozdravnem govoru predsednika društva se je pričel uradni del občnega zbora, kjer smo pregledali delovanje društva v preteklem letu. Predsednik društva Stane Podbregar je v svojem poročilu izpostavil, da je osnovna naloga našega društva,

v katero je vključeno celotno poklicno jedro, usposabljanje za preventivno dejavnost, gašenje požarov v naši delovni organizaciji, reševanje ob elementarnih nesrečah in pomoč vsem, ki so naše pomoči potrebni. Kot dober primer je izpostavil letošnje poplave, ki so zajele tudi naše podjetje, pri čemer so na intervenciji in odpravljanju posledic sodelovali tako poklicni kot tudi nekaj prostovoljnih gasilcev iz našega društva. Člani PIGD so se udeležili številnih aktivnosti na nivoju naše gasilske zveze in na nivoju GZS: bili smo prisotni pri odpravljanju posledic neurja v sosednji občini, sodelovali smo na skupni gasilski vaji društev rudnikov in energetike, zaposlenim v TET smo pokazali delovanje ročnih gasilnikov in gašenje začetnih požarov, izobraževali smo se za delo z motorno žago, za nudenje prve pomoči ponesrečencem, bili smo na tečaju za polnjenje jeklenk za IDA ter na tečaju za administrativno vodenje računalniškega programa Vulkan. V mesecu požarne varnosti se je delo v našem društvu povečalo na vseh področjih, tako na operativnem kakor tudi na preventivnem področju.

Na tekmovalnem področju smo sodelovali na regijskem in državnem gasilskem tekmovanju z ekipama poklicnih gasilcev in tekmovalno desetino starejših gasilk. Iz obeh tekmovanj smo odnesli dobre vtise, saj so poklicni gasilci postali državni prvaki.

Ob koncu skupnega poročila predsednika, tajnika in poveljnika PIGD TET se je predsednik zahvalil vodstvu TET za vso pomoč in razumevanje, ki jo kaže za naše delo ter izrazil upanje da bo sodelovanje med PIGD in TET ostalo na tako visokem nivoju tudi v bodoče.

V nadaljevanju je bil predstavljen tudi plan dela za leto 2011, ki je nekoliko obsežnejši od lanskoletnega.

V razpravi, ki je sledila po poročilih, smo bili deležni pohval za uspešno delo tudi s strani povabljenih gostov, ki so poudarili, da si takšnega sodelovanja želijo tudi v bodoče, saj je PIGD TET najbolj uspešno in aktivno društvo v celotnem Zasavju in tudi širše. Med drugim so nam zaželeli čim manj požarov in čim več strokovnega izpopolnjevanja in da bi se še naprej ob pomoči podjetja sodobno opremljali in bi bili tako zares ob vsakem času sposobni pomagati tako lastnemu podjetju ob nesrečah kakor tudi vsem ljudem, ki so gasilske pomoči potrebni.

Udeleženci občnega zbora

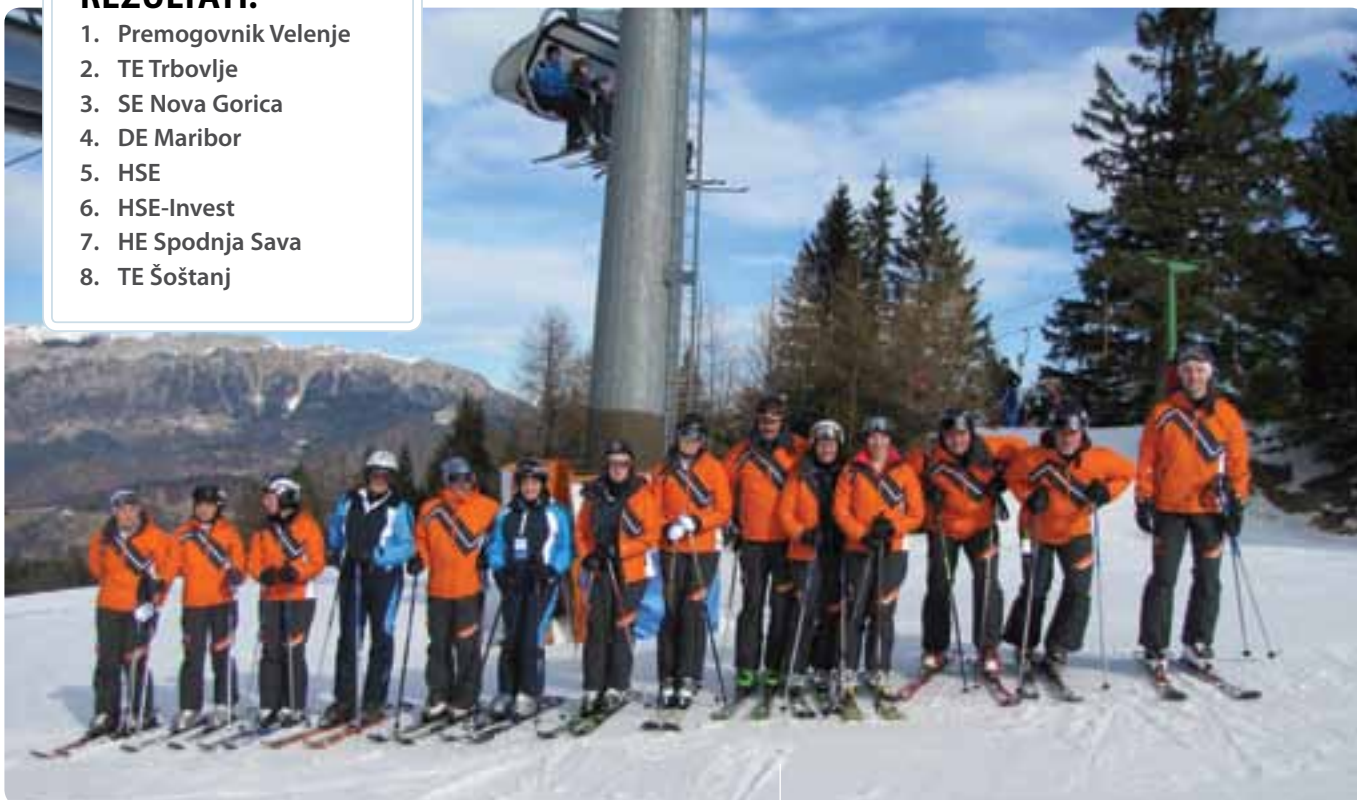

ZIMSKE ŠPORTNE IGRE

Aleš GERČAR

REZULTATI:

1. Premogovnik Velenje
2. TE Trbovlje
3. SE Nova Gorica
4. DE Maribor
5. HSE
6. HSE-Invest
7. HE Spodnja Sava
8. TE Šoštanj

Tekmovalci TET

Zimsko športno srečanje so kolegi iz Soških elektrarn organizirali v smučarskem centru Cerkno. Predstavnice in predstavniki osmih družb skupine HSE so se pomerili v veleslalomu. Progo Lom 3 so organizatorji odlično pripravili, služilo pa je tudi vreme, ki je bil prvo februarso soboto naravnost čudovito. Najprej so progo preizkusile ženske, ki so se pomerile v treh starostnih kategorijah. Vsaka družba je imela na voljo v boj spustiti po tri tekmovalke v vsaki kategoriji. Po enakem sistemu so se spopadli še moški, ki pa so poleg treh tekmovalcev v kategoriji nastopali v štirih starostnih skupinah. Primerna proga rekreativcem in dobra kakovost snežne podlage sta omogočala enakovredne rezultate skozi celotno tekmovanje.

Ekipa TET je dosegla drugo mesto. Med dobitniki medalj v posameznih kategorijah so Jerman Anita, Sinkar Franc in Cizej Alen. Ne smemo pa pozabiti, da je sistem točkovanja tak, da prav vsak tekmovalec prinese delež k skupnem rezultatu. Tako je potrebno pohvaliti prav vse tekmovalce iz ekipe, saj so tudi tisti tik pod vrhom pripomogli k imenitni skupni uvrstitvi.

Po končanem tekmovalnem delu in kratki malici je smučarje premamilo še prosto spoznavanje smučišča nad Cerknem.

Alen Cizej na poti k srebru

Zaključna prireditev in druženje predstavnikov osmih ekip skupine HSE se je zgodila v dolini, kjer so se v bližnjem hotelu v prijateljskem vzdušju podelila priznanja najboljšim posameznikom po kategorijah in seveda tudi ekipno.

SMUČARSKO DRUŠTVO KUM DOBOVEC

Ervin RENKO

**SMUČARSKO DRUŠTVO KUM DOBOVEC
JE V LETU 2009 PRAZNOVALO JUBILEJNO
60. LETNICO OBSTOJA.**

Glavno poslanstvo društva je širjenje množičnosti in dvig nivoja alpskega smučanja, v preteklosti pa tudi smučarskih skokov in teka na smučeh. Poleg osnovne dejavnosti je društvo upravljevalec smučišča Trotovnik, kjer sta dve vlečnici in smučarska koča s pomožnimi objekti in baliniščem. V samem objektu je urejena tudi manjša športna dvorana, namenjena rekreativnim dejavnostim, kot sta namizni tenis in fitnes studio. V poletnih mesecih društvo organizira pohode po bližnjem okolišju, kolesarske izlete, zelo dejavna pa je balinarska sekcija, ki se udeležuje vseh zasavskih tekmovanj. V zimskem času ob ugodnih snežnih razmerah društvo ureja tudi tekaško progo pod Lontovžem, ki privablja rekreativce iz bližnjih in daljnih krajev na poživljajoč tek v zimski idili s pogledom na najvišje vrhove Julijskih Alp.

Vsaj minimalna debelina snežne odeje je pogoj, da društvo na domačem smučišču vsako leto organizira začetne in nadaljevalne tečaje alpskega smučanja, ki so množično obiskani.

Cilj vsakega tečaja je naučiti najmlajše osnovnih smučarskih korakov, drsenja v osnovnih položajih, preprostega spreminjanja smeri, ustavljanja in obvladovanja vožnje z vlečnico. Pri nadaljevalnih skupinah pa je vsemu temu potrebno dodati še osnovne zavoje, dinamično vijuganje in različne vaje za uspešno obvladovanje zarezne tehnike smučanja.

Smučarsko društvo KUM Dobovec se že vrsto let ukvarja z vzgojo mladih tekmovalcev od naraščajnikov do cicibanov ter mlajših in starejših kategorij v organiziranem tekmovalnem otroškem smučanju, ki deluje v okviru Smučarske zveze Slovenije, katere polnopravni član je društvo.

Glavni cilj alpske sekcije, ki deluje v okviru društva je, da strokovno smučarsko znanje učiteljev s poučevanjem prenaša na otroke, vključene v izobraževalni proces. S pravilno vzgojo, treningi in športnim življenjem se namreč ti kalijo za življenje. V pomladanskem in jesenskem delu potekajo kondicijske priprave in smučanje na ledenikih, v glavni zimski sezoni pa izvedba treningov na domačem ali bližnjem smučišču ter

seveda udeležba na vseh organiziranih tekmovanjih v okviru Smučarske zveze Slovenije. Tovrstno tekmovanje vzhodne regije v slalomu za cicibane je bilo v lanskem letu odlično izpeljano v organizaciji društva na domačem smučišču Trotovnik.

Društvo, ki šteje dobrih 100 članov, deluje izključno na osnovi prostovoljstva, seveda ob donacijah in drugih oblikah pomoči.

Ob tej priliki se zahvaljujemo Termoelektrarni Trbovlje za vso pomoč, ki nam jo nudijo pri izvedbi naših dejavnosti.

Torej le 5 kilometrov iz mesta Trbovelj leži smučišče Trotovnik, kjer se boste lahko zapeljali po belih strminah in se okrepčali v smučarski koči. Tisti, ki ne smučate, pa se lahko podate na tekaško progo ali kratek pohod do vrha Kuma.

NAJ ŠPORTNIKI

Igor GOŠTE

Društva, klubi in ljubitelji športa so novembra in del decembra nominirali 20 športnic in 28 športnikov s področja Zasavja, Litije, Krašnje, Ivančne Gorice in Šmartnega pri Litiji, torej iz krajev in občin, od koder Televizija ETV poroča o dosežkih športnikov. V skladu z usmeritvijo Televizije ETV in generalnega pokrovitelja so lahko nominirali le neprofesionalne športnike. Gledalci so imeli po javni objavi nominacij mesec dni časa, da so med vsemi izbrali športnika in športnico, ki sta bila po njihovem mnenju naj športnika v letu 2010.

In kako se je končal peti izbor za leto 2010? Za Naj športnico ETV za leto 2010 so gledalci ponovno izbrali plavalko Tjašo Vozel iz Trbovelj. Namenili ste ji 430 glasov. Tjaša je bila na enem izmed nagrajenih prvih treh mest prav v vseh dosedanjih izborih. Drugo mesto so gledalci namenili še eni plavalki iz Trbovelj, tj. Klari Volaj. Prejela je 238 glasov. Na tretje mesto pa so gledalci postavili rekreativno tekačico Fani Podkrajšek z Izlak. Prejela je 207 glasov. Skupaj je bilo za nominirane športnice poslanih kar 2.008 glasovnic.

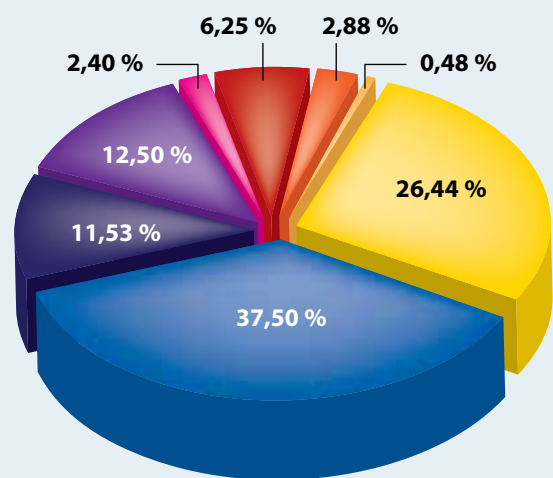
Za naj športnika ETV za leto 2010 so gledalci izbrali avtokrosista Metoda Kneza z Izlak, ki je prejel 481 glasov. Drugi je bil izlaški kikkboxsar Tilen Zajc. Prejel je 369 glasov gledalcev, kar je celo nekaj več kot lani, ko so mu gledalci namenili prvo mesto. Tretji je bil z 262 glasovi mladi motokrosist iz Trbovelj Maks Mausser. Skupaj je bilo za nominirane športnike poslanih 2.360 glasov.

Strokovna komisija v sestavi Nataše Lipovšek, Jožeta Premca, mag. Janeza Žlaka in Igorja Gošteta se je odločila, da naziv Naj športnik ETV za leto 2010 po izboru komisije pripada košarkarju iz Litije Anelu Blaževiću, naziv Naj športnice ETV za leto 2010 po izboru komisije pa košarkašici Niki Barič, ki je ponovila lanski uspeh. Prav posebno priznanje za Naj športnega delavca pa je pripadlo dolgoletnemu predsedniku Smučarskega kluba Zagorje, Sekcije za skoke Kisovec Stanislavu Krajniku, ki je bil dolga desetletja gonilna sila izgradnje skakalnega centra Kisovec. Slednji je zagotovo eden najlepše urejenih športnih centrov pri nas. Svečana podelitev priznanj je potekala v sredini športni oddaji Skok v šport. Oddaje, ki jo je vodil odgovorni urednik ETV Igor Gošte, so se razen Nike Barič, ki je bila odsotna zaradi šolskih obveznosti, udeležili vsi nagrajenci.

KADROVSKE NOVICE

mag. Sabina DOLENC

V Termoelektrarni Trbovlje d.o.o. je bilo na dan 11. februarja 2011 zaposlenih 208 delavcev. V podjetju je zaposlenih 39 žensk in 169 moških. Povprečna starost zaposlenih je 44 let. Izobrazbena struktura zaposlenih je sledeča:

STOPNJA ZAHTEVNOSTI	DEJANSKA IZOBRAZBA	
	ŠTEVILLO	%
I.	13	6,25
II.	6	2,88
III.	1	0,48
IV.	55	26,44
V.	78	37,50
VI.	24	11,53
VII.	26	12,50
VIII.	5	2,40
Skupaj:	208	100

Prihodi:

- februar: Osredkar Nejc (SOK)

Odhodi:

- december: Košir Martin (TS) – posl. razlog
Dolanc Jože (TS) – posl. razlog
Poboljšaj Marina (Vodstvo) – upokojitev
- januar: Bučevac Igor (SOK) – posl. razlog
Učesanek Boris (TS) – invalidska upokojitev

TIPOLOGIJA KOLEGOV

Poznamo različne tipe sodelavcev. Pogosto lahko raznolike značaje razvrstimo v nekaj kategorij: »pametnjakar«, »pesimist«, »pozer«, »spletkar«, »brezobzirnež« ali »provokator«. Vedno in povsod so kolegice in kolegi, s katerimi radi ali manj radi sodelujemo. V številnih poklicih ne moremo odmisлити timskega dela, saj brez tega ne bi mogli speljati posameznih projektov. Da se bomo lahko vedli čim bolj kolegialno, poskušajmo tipološko uvrstiti posamezne osebe, da se bomo znali tudi v težkih situacijah primerno odzvati.

SPLETKAR

Spletkarji so vsepovsod. Pogosto so to tiste kolegice in kolegi, ki se hočejo povzpeti na lestvici in se spretno kitijo s tujim perjem. Znanje, ki bi bilo pomembno in koristno za vse neposredne sodelavce, ohranijo zase in se kažejo navzven izjemno prijazni. Zelo radi so pobudniki za mobing in širjenje govoric. Prav pri tem tipu moramo biti najbolj previdni.

POZER

Pozerji se radi mojstrsko postavijo na ogled, da bi izstopali, in izpustijo kaj kakšno priložnost, da si ne bi delali reklame. Veliko govorijo, ne da bi prispevali karkoli konkretnega. Vse ostane neobvezujoče. Kljub temu pa naredijo vtis z mojstrskimi govori, pogovori ali predavanji. Vedno radi delujejo pomembno – kar jim pogosto tudi uspe.

PAMETNJAKAR

Pametnjakarji so večinoma že dlje časa zaposleni v podjetju in so vedno kje v bližini s pametnimi nasveti. Radi se vmešavajo v vse in komentirajo dogajanje, kar pogosto spravlja kolege v nejevoljo, saj pametnjakarji pač vedno vse bolje vedo. Ne le, da hočejo imeti vedno zadnjo besedo, ampak imajo tudi vedno prav. »Saj sem takoj rekel« ali »Vidite?« je pogosto slišati iz njihovih ust.

PROVOKATOR

Provokativni ljudje si pogosto želijo, da bi bili drugačni od drugih, in to kažejo z oblačili, svojim odnosom, nastopom in pogledi. Pravila radi spregledajo. Takšni sodelavci s tem nase pritegnejo še več pozornosti. Radi ugovarjajo drugim, v športu, politiki in tudi pri službenih temah.

PESIMIST

Pesimistom tako in tako nikoli ne moremo ustreči. »Mogoče«, »raje ne«, »nikoli se ne ve« sodijo med njihove standardne odgovore. »Lahko je nevarno«, »previdnost ni odveč«, »takšne stvari običajno spodletijo«, »včasih je bilo vse boljše« in stavki kot »Saj sem takoj opozoril na to, ampak mene nihče ne posluša« še zaokrožijo njihovo pesimistično sliko.

BREZOBZIRNEŽ

Takšni ljudje ne poznajo sočutja. Največkrat imajo zelo močan glas, ki ga neredko tudi uporabijo. Že sam glas s prepričljivostjo, ki jo izžareva, preglasi dvomljivce in tiste s pomisleki. Že zato jim pogosto pripade zadnja beseda.

Vir: Veliki novi bonton, Silke Schneider-Flaig

RAZPIS LETOVANJA ZA SEZONO 2011

Komisija za oddih in letovanje razpisuje za sezono 2011, ki traja od 01.06.2011 do 31.10.2011, letovanje v naslednjih kapacitetah:

PORTOROŽ – POČITNIŠKI DOM

Nudi se 2 obroka hrane in sicer obilnejši zajtrk in kosilo-večerja od 17.30 ure dalje. Cena polpenziona v centralnem domu bo znana naknadno. Možnost najema apartmaja s kuhinjo. Cena najema bo znana naknadno.

PRIKOLICE

RAB	25,00 €/dan
PUNAT	25,00 €/dan
MALI LOŠINJ	25,00 €/dan

TERME VIVAT MORAVSKE TOPLICE

POLPENZION	od 39,00 €/dan do 41,00 €/dan
POLPENZION V APARTMAJU	od 36,00 €/dan do 38,00 €/dan

* razlika v ceni je odvisna od termina namestitve

BOHINJ – POČITNIŠKA HIŠA

NAJEM	35,00 €/dan
-------	-------------

GARSONJERE

ČATEŽ	32,00 €/dan
GOZD MARTULJEK	28,00 €/dan
STINICA	28,00 €/dan
ROGLA	22,00 €/dan

KRVAVEC – POČITNIŠKI DOM

Najem apartmaja. Cena najema bo znana naknadno.

ROK ZA PRIJAVE

DO 22. 3. 2011

Prijave dobite in oddate pri
PESKAR Romani, int. 299.

Komisija si pridržuje pravico, da v primeru prevelikega števila prijav, zmanjša dekada na 7 dni letovanja.

*Učasih je težko priznati
kako polepšate ta svet.
Lepše pogledati je žensko
kot cvetoč pomladni cvet.
Srečne ženske bolj obraz sijoč je
kot poleti sonca je zahod.
Bodite srečne in še lepše
ob prazniku žena in pa deklet.*

OPRAVLJIVOST ZASTRUPLJA

**Opravljanje je nekaj,
čemur se je treba strogo izogibati.
Že zato, ker se s tem ustvarja
(ne)kultura opravljalivosti,
ki nažira medosebne odnose
in ker s tem lahko vede ali nevede
širimo nepreverjene informacije, polresnice in laži.
Pomislimo samo, kako bi se počutili, če bi
bili tarča take zlonamernosti mi sami!**

Vir: Veliki novi bonton, Silke Schneider-Flaig